

საერთო გაზეთი

№30 (342) • 7 ოქტომბერი, 2015 წელი • გამომდის ოთხშაბათს • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1 ლარი

პანტანო ხარხილავა:

ღიას, თამაზად შეიქლება ღვინოსკვნათ, რომ „ნაციონალები“ ქვეყანაში დიდი არაულობის მოწყობას გეგმავენ!

პალაჩი კვარაცხელია:

შევარდნაძე იყო მოღალატე! თუ რაიმეს მიაღწია პოლიტიკურ კარიერაში, მიაღწია ღალატით და მხოლოდ ღალატით. შეიძლება ითქვას, ის პროფესიონალი მოღალატე იყო...

„ჰიბლარს რომ „რუსთავი-2“ ჰქონოდა...“

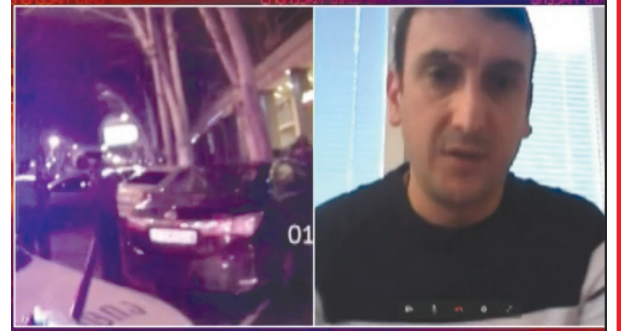

— ეგენი ისეთი გათახსირებულები არიან, ეკუთვნით, „ლომი“ (ძალაყინი) გააცხელო და ცივი მხრიდან გაუკეთო უკან სათითაოდ. — თქვა ერთმა.
— ცივი მხრიდან, რატომ? — ჩაეძია მეორე.
— გამოდებდა რომ მოუნდეთ, ხელი ვერ მოკიდონ, — დაუზუსტა „იდეის ავტორმა“.

გათახსირებულებში ვინ იგულისხმა „იდეის ავტორმა“, ამის თქმას ნუ მომთხოვთ, იმედია ისედაც მიხვდებით...

`naruSiI ovka~ nacmoZraobisTvis

ქართული სახელმწიფოს მომავალი იმაზეა დაფუძნებული, როდის გაიტანენ „გრელანდიას“ ანუ როდის განმეიდენ ძალოვან სტრუქტურებს ნაცმოძრაობის მეხუთე კოლონისგან?

გემოდოფიურიკებული გემოსილი

აიკრძალება თუ არა საქართველოში კათილზომილი იდეებით „შეფუთული“ ქიმიურ-ბიოლოგიური იარაღის შემოტანა?

ვაუნიზგომი და მოსკოვი ერთობლივად უნდა მოქმედებდნენ სირიაში და არა ერთმანეთის წინააღმდეგ

საერთო გაზეთი

გაზეთი ვლადიმერ ვაუნიზგომის

ვასტანბ ხაჩიკიანა

დიას, თაგაგად შუიქლაგა დავასკვნათ, როგორ „ნაციონალები“ ქვეყანაში დიდი არეულობის მოწყობას გეგმავენ!

ლაშქრობა არჩევნებიდან დავიწყოთ.

მიუხედავად იმისა, რომ „ნაციონალიზმი“ ოპოზიციის ხმით გაჰყვირის, რომ მისი რეიტინგი მაღლა იწევს და ის არის ერთადერთი პოლიტიკური ძალა, რომელსაც შეუძლია ქვეყანა კრიზისიდან გამოიყვანოს, „ნაციონალიზმი“ შესანიშნავად იცის, რომ 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნებში ის სერიოზულ წარმატებას ვერ მიიღწევს, უფრო მეტიც, საერთოდ ვერ მიიღწევს ვერანაირ წარმატებას.

2016 წელი, ეს იქნება 2012 წლის ოპოზიციური დაუმარხავი „ნაციონალიზმის“ პოლიტიკური დასაფლავების წელიწადი.

ძალიან მცირე შანსია, თითქმის გამორიცხულია, რომ ეს დაუმარხავი მკვდარი, რომელსაც ხრწნის და ლპობის სუნი ასდის, რომელიმე პარტიამ ან კოალიციამ შეიკვლოს.

დღეს თუ ვიღაცები ეკეკლუცებიან და ფეხარსეველებიან „ნაციონალიზმს“, ეს სულაც არ ნიშნავს იმას, რომ ეს ვიღაც-ვიღაცები პოლიტიკური ხარაკირის გაკეთებას აპირებენ და პოლიტიკურ ბატალიონებში „ნაციონალიზმთან“ ერთად აპირებენ ბრძოლას.

დიას, სერიოზული პოლიტიკური პარტიებიდან არაფერ არ აპირებს „ნაციონალიზმთან“ დამოხილვას, რომ ამით მათი ცოდვების თანაზიარი გახდეს.

„ნაციონალიზმი“ 2016 წლის არჩევნებში მარტოობისთვის არის განწყობილი, მარტო კი მას გამარჯვების არანაირი შანსი არ აქვს.

მოკლედ რომ მოვჭრათ, 2016 წლის არჩევნებში „ნაციონალიზმს“ სრული ფიასკო ელოდება, რაც, როგორც ვთქვით, შესანიშნავად იცის თვით „ნაციონალიზმს“.

გამომდინარე აქედან, „ნაციონალიზმს“ ხელს აძლევს მოვლენათა განვითარების ერთადერთი ვარიანტი – საქმე არ მივიდეს ნორმალურ, ასე თუ ისე დემოკრატიულ და სამართლიან არჩევნებამდე, ამისთვის კი საჭიროა ქვეყანაში შეიქმნას ქაოსი, არეულობა, დესტაბილიზაცია.

„ნაციონალიზმის“ უაღრესად ხელსაყრელი იქნება თუ ქვეყანა სამოქალაქო დაპირისპირების ზღვრამდე ან უფრო გარეშე მათთვის – სამოქალაქო დაპირისპირებამდე მივა.

აი, აქ, ასეთ სიტუაციაში, ასეთ კრიზისულ ვითარებაში უჩნდება შანსი საერთაშორისო ძალების ერთი ნაწილისაგან ზურგგამაგრებულ „ნაციონალიზმს“ მღვრიე წყალში ოქროს თევზი დაიჭიროს და ქვეყნის კრიზისული მდგომარეობიდან გამოიყვანოს ერთადერთი პოლიტიკური ძალის როლი მიიღოს.

„ნაციონალიზმს“ რომ ასეთი გეგმა აქვს, ეს თუნდაც მათ მიერ გაჟღერებულ მო-

წოდებაში გააჟღერა – „ნაციონალიზმი“ ვადაძლევს საპარლამენტო არჩევნებს ითხოვენ!

ერთი შეხედვით, რა ლოგიკაა ამაში?! არჩევნები ზეგალ არის და დღეს რა ვადაძლევს არჩევნებს უნდა ითხოვდეს, მაგრამ სწორედ ამ ალოგიკურობაშია ის ლოგიკა, რაც „ნაციონალიზმს“ თავისი ბნელი ზრახვების განსახორციელებლად სჭირდება.

ცხადია, ვადაძლელი არჩევნები არ შეიძლება ჩატარდეს ისე, უმიზეზოდ, უარგუმენტოდ, უმოტივაციოდ.

ვადაძლელი არჩევნები რომ დაინიშნოს, ამისთვის ქვეყანაში საბანკო ვითარება, უკიდურესად კრიზისული სიტუაცია უნდა შეიქმნას.

აი, ამ კრიზისული სიტუაციის შექმნას აპირებენ „ნაციონალიზმი“, აქამდე მიჰყავთ პროცესები. აი, ეს არის ის პროცესული, ქვეყნისთვის უაღრესად დიდი საფრთხეების შემცველი გეგმა, რომელსაც „ნაციონალიზმი“ ნაბიჯ-ნაბიჯ ახორციელებს.

მიუხედავად იმისა, რომ არ მაქვს კონკრეტული სამხილები, არ მაქვს კონკრეტული ფა-

ქტები, იმ ლოგიკიდან გამომდინარე, რაც ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესებიდან იკვეთება, მაინც მივედი იმ დასკვნამდე, რომ „ნაციონალიზმი“ ქვეყანაში დიდი არეულობის მოწყობას გეგმავენ.

როგორ და რანაირად აპირებენ ისინი ამ გეგმის სისრულეში მოყვანას, ამის გასარკვევად და დასადგენად იმ სტრუქტურებმა უნდა იმუშაონ, რომლებსაც სამსახურებრივად ევალებათ პრევენციული ზომების მიღება ქვეყნის უსაფრთხოების წინააღმდეგ მიმართული ანტისახელმწიფოებრივი ქმედებების აღსაკვეთად.

დიას, ნაციონალიზმი ქვეყანაში დიდი არეულობის მოწყობას აპირებენ, რამაც შეიძლება სამოქალაქო დაპირისპირებამდე მიგვიყვანოს – ასეთია ჩემი პროგნოზი, თუმცა აქვე მინდა შესაბამისი სტრუქტურების წარმომადგენლებს ერთი თხოვნით მივმართო – ნუ დამიძახებთ დაკითხვაზე და ნუ მომთხოვთ იმის დამამტკიცებელ საბუთებს, რაზე დაფრთხილებით ვაკეთებ ამგვარ საგანგაშო პროგნოზს.

ხომ ვითხარით, არ მაქვს მე არანაირი დოკუმენტები და ფაქტები, მაქვს მხოლოდ ლოგიკური აზროვნების უნარი.

ჰოდა, თუ თქვენც მიჰყვებით ლოგიკას, ზუსტად იქ მიხვალთ, სადაც მე მივედი, დანარჩენი კი თქვენ იცით და თქვენმა პროფესიონალიზმმა.

ამ რამდენიმე კვირის წინათ „საერთო გაზეთში“ სოსო მანჯავიძესთან ინტერვიუ დაიბეჭდა, რომელსაც დიდი ხმაური და ვნებათაღელვა მოჰყვა. თუმცა გავიდა სულ მცირე ხანი და ბატონი სოსოს მიერ გაჟღერებული ვერსიები „ნაციონალიზმის“ მიერ დაგეგმილი პროვოკაციების შესახებ კიდევ რამდენიმე ადამიანმა გაიმეორა. ამასობაში გაჩნდა კიდევ უფრო საგანგაშო ინფორმაცია, რომ მზადდება ტერორისტული აქტი ბიძინა ივანიშვილის წინააღმდეგ.

არ ვიცი, რამდენად შეესაბამება სინამდვილეს ეს ინფორმაციები, და, საერთოდ, არსებობს თუ არა ამ ვერსიების დამამტკიცებელი რაიმე კონკრეტული მასალა, თუმცა „ნაციონალიზმის“ მიერ ბოლო პერიოდში განხორციელებულ აქციებს, მათ განცხადებებს, მათ აგრესიულ რიტორიკას თუ დავაკვირდებით, შეიძლება დავასკვნათ, რომ „ნაციონალიზმი“ რაღაც დიდ უბედურებას უმზადებს ქვეყანას.

მართალია, ამ ვარაუდის დამადასტურებელი რაიმე კონკრეტული დოკუმენტი და სამხილი არ მაქვს, სამაგიეროდ, მაქვს ლოგიკური აზროვნების უნარი, რასაც თავისთავად მივეყვართ იმ დასკვნამდე, რომ „ნაციონალიზმი“ დიდი პროვოკაციისთვის ემზადება.

უფრო ზუსტად, უნდა მას ეს თუ არა, ის იმუშავებული იარაღი პროვოკაციების და დესტაბილიზაციის გზით, რაღვან მისი, როგორც პოლიტიკური ორბანის განარჩენის სხვა პარანატი არ არსებობს.

მოდით, ბოლოდან, ანუ მომავალი საპარ-

„საერთო გაზეთი“
მთავარი რედაქტორი: ვასტანბ ხაჩიკიანა
გამომცემელი: შპს „საერთოგაზეთი“
მის: თბილისი, აღმაშენებლის 164;
ტელ.: 2 14 40 19; 2 34 28 97;
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; შპს (სოც) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციის ან აზრის გამოხატვისას რედაქციის აზრს, ინფორმაციის სიზუსტეზე ვასუხისმგებელი ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებიდან ერთი წლის ვადის ვადაში. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.
ინფორმაცია შპს „გამომცემლობა საერთოგაზეთი“; ტელ.: 599 95 31 90

უმაღრობის სინდრომი

სამი 1 ოქტომბერი — ვინ იხეირა და ვინ იზარალა?

სამი წელი გავიდა რაც საქართველომ მართლაც რომ ქედრიდან მოიხსნა სააკაშვილის ხელისუფლების სისხლიანი უღელი.

სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია, რომ ხალხს სიბრძნეზე გაცილებით მაღალი დონით გულმავიწყობა დასწებდა და კიდევ, ანალიზის უნარი მეტად დაჰკარგვია, ვიდრე ჰქონდა. თუ ეს ასე არ არის, აბა, რას უნდა ნიშნავდეს რიგითი ადამიანების პრეტენზიები და გულისწყრომა, ყველა მათგანი ხომ „ნაცოროდინატორი“, „ნაცმოდრობისგან“ რაღაცით დავალებული ან უბრალოდ, ინტრიგანი არ არის?

მარტივად ვთქვათ — უპირველესად ასობით უკანონო პატიმარი გათავისუფლდა სასჯელაღსრულების ადგილებიდან (კანონიერად დაპატიმრებული კი გამოჰყვინ ამ ტალღას);

ოფიციალური სტრუქტურების წარმომადგენლების მხრიდან ათასობით ადამიანის წამება, საღისურთურო ცემა-გვემა, გაუპატიურების მუქარა და გაუპატიურება შეწყდა არა მხოლოდ სასჯელაღსრულების დაწესებულებებსა და პოლიციის განყოფილებებში, მიღწევის შენობასა და სხვა ე.წ. სახელმწიფო დაწესებულებებში, არამედ კერძო საკუთრების სხვადასხვა ადგილებში, ბუნებასა თუ მიტოვებულ შენობებში;

ბიზნესის „სავალდებულო რეკვიტი“, ჩამორთმევა, მიტაცება და ა.შ. იმდენად შეწყდა, რომ ფაქტები, ყოველ შემთხვევაში აღარ ხმაურდება.

ყველა მელა-საშუალება, რომელიც „ნაცმოდრობის“ შვილობილი იყო ჟურნალისტებიანად, ფაქტობრივად, კვლავ „ნაციონალური მოძრაობის“ სამსახურშია, ზოგადად კი, ყველა მათგანი ისეა მიშვებული, რასაც მოისურვებენ იმ ლაფს ესერიან ვისაც მოისურვებენ და რა უმსგავსობის პროპაგანდასაც მოისურვებს დამკვეთი, იმას ავრცელებენ — კაცი არაა მომკითხავი და თითის დამქევი, ანუ აბსოლუტურად თავისუფალია მელა, თვით შინაგანი ცენზურისგანაც კი. მეტიც, სექსუალურ მარაზმსა და აღვირახსნილობაშია გადაშვებული;

ვისი ტელევიზია ვისაშია და ვისი რომელია, საჯარო რეესტრის ცალკე აქვს აბნეული ტვინი, ნოტარიუსებს ცალკე და კანონიერ მფლობელებს ცალკე, ანუ ვინ ვის „აახია“, თვითონაც კი აერიათ რიგითობა და ამ ყველაფერზე თანდართული, რომელ კონკრეტულ ტელევიზიას რამდენი ათეული მილიონი აქვს გადართმული სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გვერდითი გზებით და ვისი მეშვეობით, არავის აინტერესებს და აგრძელებენ ჩვეულ მანერლობას;

რიგითი ადამიანების თუ პოლიტიკოსების იმ განცხადებებსა და ქმედებებზე, რასაც სააკაშვილის რეჟიმის დროს, გარკვეულ მიზეზთა გამო კონკრეტულ განმცხადებლებს თუ არა მათ ოჯახის წევრებს ან ახლო ნათესავებს ციხეში გამოაპობდნენ სხვადასხვა ბრალდებით, ან საპროცესო გარიგებით უსახლკაროდ დატოვებდნენ.

აქვე, იხეირა მან, ვინც იგივე თვისებები გამოავლინა და 2012 წლამდე დროულად გადმოეწერა

დღევანდელი ხელისუფლების ბანაკში;

ჩამონათვალი ვრცელია და მოიცავს ყველა სფეროს, დაწყებული ჯანდაცვითი, დამთავრებული სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობით, მაგრამ სოციალური სფეროები დროებით განზე გავწიოთ, რადგან ხალხის უკმაყოფილების მიზეზი ის კი არ არის, რაც კეთდება, ანუ რაც იხეირა, არამედ ის, რაც არ კეთდება.

მიუხედავად იმისა, რომ ძალზე კმაყოფილები უნდა იყვნენ, უკმაყოფილოები არიან დამნაშავე რეჟიმის შემქმნელ-შემოქმედებშიც, მიუხედავად იმისა, რომ მხოლოდ სამი კინკლა თავკაცი ჰყავთ გიგანტური სოსუსმიდმა და მხოლოდ რამდენიმე საღისური შემსრულებელი, თუმცა, გულში, ალბათ, ღმერთს მადლობას სწირავს თითოეული მათგანი, რომ მეოთხე კაცად თვით არ არის მითვლილი, რაც აბსოლუტურად კანონიერი იქნებოდა;

აქვე, უკმაყოფილოები არიან ვითომ, მაგრამ სახეზე ეტყობათ ყმაყოფილება ახალი ხელისუფლების იმ შტოს წარმომადგენლებს, ვისაც კანონის აღსრულება ევალებათ, მაგრამ არავენ ავალეს და არ მოუწიათ ტვინის ჭყლეტა იმაზე, როგორ აღსრულებინათ სამართალი სისხლის სამართლის იმ დამნაშავეების მიმართ, რომლებთანაც გუშინ და გუშინწინ ერთად ტეხდნენ პურს;

ყოველგვარ უკმაყოფილებას კმაყოფილებით ხვდებიან, ანუ მარადიულ კმაყოფილებაში იმყოფებიან არცთუ გაურკვეველი წარმოშობის, დანიშნულებისა და დაფინანსების მქონე ე.წ. დასავლური ღირებულებების „მეტრები“, რომელთა გრანტების რაოდენობაც ლამის საქართველოს ბიუჯეტზე მეტია — არანაირი სარგებლობის მომტანი, პირიქით, სახიფათოდ „დალატკული“ მესუთე საბურავი;

ამ მცირე ჩამონათვალიდანაც კი აშკარად ჩანს, ვინ რა იხეირა და არის თუ არა ეს მართებული, ან უბრალოდ, კარგი, მაგრამ ახლა ერთი უმარტივესი კითხვა დავსვათ: — რომ არა ბიძინა ივანიშვილის სწორი სვლები შინ თუ გარეთ, შეძლებდა თუ არა საქართველოს მოსახლეობა სის-

ხლით ან უსისხლოდ, თავიდან მოეშორებინა სააკაშვილის სისხლიანი რეჟიმი?

პასუხი ცალსახაა: — არა, ვერ შეძლებდა!

ახლა, ეს ვიკითხოთ: — მიუხედავად იმისა, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ დანაპირები სრულყოფილად ვერ შეასრულა, დღეს რომ 2012 წლის 1 ოქტომბერი იყოს და იგივე არჩევანის წინაშე იდგეთ, ვის მიცემდით ხმას? პასუხი ცალსახაა: — „ქართულ ოცნებას“!

აი, ამ შემთხვევაში კი ცოტა „ვიჭვდები“ — ხალხმა ხმა მართლაც მისცა „ქართულ ოცნებას“, მაგრამ ეს „ოცნება“ გაიგივებული იყო ბიძინა ივანიშვილთან, მის დაპირებებთან და არა

უფრო საინტერესო ბიძინა ივანიშვილის საქართველოში გამოჩენა და მისი პოლიტიკაში ფეხისშემოდგმის ვერსიებია.

ვერსია I — აღარსად დადგომებოდა და ფულის საშოვნელად დაბრუნდა.

კაცი, რომლის პირადი ქონება საქართველოს ბიუჯეტს უტოლდებოდა, იმ ქვეყანაში დაბრუნდა ფულის საშოვნელად, სადაც იქით არიგებდა ფულს? მითუმეტეს, სადაც სიცოცხლის ხელყოფის საფრთხის ქვეშ უნდა დაეყენებინა საკუთარი თავი და საკუთარი ოჯახის წევრები? კაცს, რომელსაც საშვილთაშვილოდ უზრუნველად ცხოვრება შეეძლო მსოფლიო ყველა კუთხეში?

ცალკეულ პირთა, ან პირთა ჯგუფის ოცნების ასრულებასთან...

ვიკითხოთ, რა სარგებელი მიიღო ბიძინა ივანიშვილმა 1 ოქტომბრით? — ერთადერთი, თუ მანამდე მხოლოდ მისი გვარ-სახელი ჰქონდათ გაგონილი აბა-იპ, ახლა ყველა იცის მისი არსებობის შესახებ და ცნობენ სახეზეც.

ასევე, გაიგო ხალხმა, რომ მას ჰყავს შვილები და ჰყავს მშუღლე.

ვერსია II — ხელისუფლების ხელში ჩაგდება სურდა.

ხელისუფლებაც ხელში ჰქონდა და თვითონ აფინანსებდა გარკვეული დროით იმ ხელისუფლებას, პრეზიდენტი სააკაშვილი, რომელსაც დღემდე ტყვიასავით ეშინია მისი გვარის ხსენებისაც კი, უარს შეჰხდებოდა ნებისმიერ პოსტზე? თუ საკუთარსავე მონაპოვარ ხელისუფლებაში ვერ დარჩებოდა მმართველად?

ვერსია III — პუტინის კაცია და რუსეთის კაცია.

აქ ცოტა საინტერესოაა საქმე, აზრთა სხვადასხვაობასთან გვაქვს საქმე, რადგან ვილაცებისთვის პუტინი ცალკე „კაცია“ და რუსეთი — ცალკე; ვილაცებისთვის — პუტინი და რუსეთი განუყოფელია; ვილაცებისთვის — პუტინი ცალკე და ვილაცებისთვის — პუტინი და რუსეთი განუყოფელია; ვილაცებისთვის — პუტინი ცალკე და ვილაცებისთვის — პუტინი და რუსეთი განუყოფელია; ვილაცებისთვის — პუტინი ცალკე და ვილაცებისთვის — პუტინი და რუსეთი განუყოფელია.

მოკლედ, რომელი პუტინის ან რომელი რუსეთის კაცია ბიძინა ივანიშვილი თვითონვე გაიხლართნენ ამ ვერსიის ავტორები და მოწყინდათ აღნიშნული ვერსიით ჩხირკედელობა.

ვერსია IV — რუსეთში „მოღვაწე“ „კანონიერი ქურდების“ მოყვანილია, აბა, რატომ არ ეხებოდნენ მის ბიზნესს მაშინ, როცა რუსეთში ძალიან პატრონს ვერ ცნობდა, ერთი თმის ღერი რატომ არ ჩამოუვარდა.

აღნიშნულ ვერსიას ვრცელი გადაცემაც კი მიეძღვნა, მაგრამ მალევე მიიწავლა.

ვერსია V — საქართველოს გასანადგურებლად მასობრივად მოაგზავნეს აშშ-იდან.

ვერც ამ ვერსიამ მოიკიდა ფეხი. მესამე ვერსიიდან, საგარეულოდ, იმიტომ ვერ გაამართლა ვერც ერთმა ვერსიამ, რომ აღ-

ნიშნული „ნიშები“ თვით ამ ვერსიების გავრცელების დამკვეთებს ჰქონდათ და აქვთ დაკავებული და ივანიშვილის ადგილი, უბრალოდ, აღარ იყო დარჩენილი.

ახლა ეს ვიკითხოთ: — 2012 წლის 1 ოქტომბრიდან რა მიიღო თვით ბიძინა ივანიშვილმა?

პასუხი ცალსახაა: — ბევრი მტერი და არანაკლებ ბევრი უმადური და კიდევ შეძახილი „უუუ“!

ნარუსილი ოვკა - ნაცმოძრაობის ტვის

სანამ უფრო ფართოდ მიმოვიხილავდეთ „ნარუსილი ოვკა“ წარმომადგენლობას და დანიშნულებას, რომელზეც ახლა მთელი საქართველო მსჯელობს, მოკლედ გეტყვი, რომ ეს თურმე გახლავთ სპეციალური დოკუმენტი, სპეცსაშვი, რომლის მფლობელიც დაზღვეული ყოფილა, რომ დარღვევის, თუნდაც საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევის შემთხვევაში არ დასჯიან, ანუ მისი მფლობელი გარკვეული პრივილეგიებით სარგებლობს. ვინ გასცა ეს საშვი რიგით მოქალაქეებზე, როგორც ამას ყოფილი პატრულ-ინსპექტორი გიორგი ბაბუნაშვილი და გარკვეული მედიასაშუალებები გვიმტკიცებენ, იმედია გამოძიება დაადგენს, მაგრამ სიმართლე გითხრათ, მე ის უფრო მაინტერესებს ვინ გასცა „ნარუსილი ოვკა“, თანაც გაფართოებული უფლებებით, უფრო ზუსტად, ყოველმხრივ ხელშეუხებლობის უფლებით ნაცმოძრაობაზე? საზოგადოება სულ იმას აშუნათებს დღევანდელ ხელისუფლებას, რომ ძალიან უწყვეტების სხვადასხვა სამსახურები (მათ შორის პრესსამსახურები) ისევ ნაცმოძრაობის კადრებითაა გაძეგილი, თუმცა არავინ ცდილობს მათ „გაცხრილვას“. თუ ვისაუბრებთ „ნარუსილი ოვკაზე“, როგორც ზოგად ფორმაზე, ამით გარკვეული მედიასაშუალებებიც სარგებლობენ (ამის ყველაზე აშკარა მაგალითია ტელეკომპანია „რუსთავი-2“), მათ თურმე რატომღაც ყველაფერი ეპატიებათ. დიხ, ვფიქრობთ, უპრიანი იქნება პირველ რიგში ის გავარკვიოთ ვინ გასცა „ნარუსილი ოვკა“ ნაცმოძრაობაზე, რადგან ყველა უბედურება აქედან იწყება. სახელისუფლებო სტრუქტურებში მეხუთე კოლონის არსებობა იმდენად თვალშისაცემია, რომ ეჭვს აღარ იწვევს, განა ამაზე არ მოუთითებს ის გარემოება, რომ საიღუმლო ინფორმაციები, გასაიდუმლოებული დოკუმენტაცია ხან პრესაში იბეჭდება, ხან „რუსთავი-2“-ის ეთერით ფლერდება. გავისხნოთ ე.წ. ჩანერგი-

ქართული სახელმწიფოს მომავალი იმაზეა დაფუძნებული, როდის გაიტანენ „გრელანდიას“ ანუ როდის განმენდენ ძალოვან სტრუქტურებს ნაცმოძრაობის მეხუთე კოლონისგან?

ახმაურებდა თუ საიდან ჰქონდათ, ვინ მი-აწოდა, ეს ხომ არ იყო ჩვეულებრივი ინფორმაცია. ამ მასალების გამოქვეყნებიდან თითქმის ორი წელი გავიდა, მაგრამ საზოგადოებისთვის დღემდე უცნობია გამოძიებამ რა გააკეთა. ძალიან სტრუქტურის რომელი ჯგუფთმყოფელი თანამშრომელი გაახმაურებს აგენტების ვინაობას, თუ მას გამიზნული ზრახვა არ ამოძრავებს. ან ვინმეს ბიზნესაქმიანობასთან დაკავშირებული ინფორმაცია საიდან უწინავს, ეს ხომ არ არის საჯარო სამსახურის ინფორმაცია, რომ ოფიციალურად გაწვდილენ. ბუნებრივად ჩნდება კითხვა, ვინ აწვდის საიღუმლო ინფორმაციებს „პრივილეგიებულ“ მედიასაშუალებებს, რომლის ფიქრობთ, ყველაზე ლოგიკური პასუხია, რომ სწორედ ის მეხუთე კოლონა აწვდის, რომელიც ნაცმოძრაობამ დატოვა თუ შეაგზავნა იგივე ძალოვან უწყებებში, ის არის მათი საყრდენი, რომლის საშუალებითაც ხდება საიღუმლო ინფორმაციების გახმაურება.

„საქსოპერასია“ სასიხარულია ლევან იზორიასთვის და ნათია მეზერიშვილისთვის?

ვინ იყო გიორგი ბაბუნაშვილი, რომელიც ახლა საზღვარგარეთაა გაქცეული (თუ გაქცეის) - საპატრულო პოლიციის ოფიცერი, ანუ შსს-ის კადრი. მის სატელევიზიო თუ საგაზეთო ინტერვიუებს რომ გაეცნობი შთაბეჭდილება დაგრჩება, რომ ეს ადამიანი შეგნებულად, მიზანმიმართულად დასდევდა წინასწარ შერჩეულ „სამსხვერპლებს“, რომ-

მანქანის მინების დაბურვის ნებართვა წარუდგენია პატრულ ბაბუნაშვილისთვის. მაშინ რაში დაჭირდათ პროკურორ მეზერიშვილის ამ საქმეზე „მიკერება“ თუ რაიმე ინტერესი არ არსებობდა მის მიმართ? ეს ქალბატონი სამსახურებრივი ავტომანქანით გადაადგილდებოდა, მე რიგითმა უურნაღისტმა ვიცი შსს-სა და პროკურატურის კუთვნილი ავტომანქანების სახელმწიფო ნომრები და როგორ დავიჯერო, რომ პატრულ-ინსპექტორმა გიორგი ბაბუნაშვილმა არ იცოდა და შესაბამისად არ იცოდა რომ პროკურატურის კუთვნილ ავტომანქანებს მინების დაბურვის უფლება მინიჭებული ჰქონდათ. რატომ იქცეოდა პატრულ-ინსპექტორი ბაბუნაშვილი ასე, უხალისებოდა? ეტყობა, მას სპეცდავლება ჰქონდა და იმას ასრულებდა, რის შემდეგაც საზღვარგარეთ გააქციეს, „დავლების მიმცემებმა“ როგორც ჩანს, თავი დაიხვიეს, ეშმაკს არ სძინავს, რა ვიცი თვალზე რას იტყვისო. ლევან იზორიას ადვოკატობას არ ვაპირებთ, მაგრამ მავანთ ისიც რომ თვალში ეკლად ესობათ, გიორგი გაბუნას გადაცემა „არჩევანმა“ დამარწმუნა, თუმცა ამაზე ქვემოთ. კიდევ რამდენი პოტენციური „ბაბუნაშვილია“ შსს-სა თუ სხვა ძალოვან სტრუქტურებში, მომავალში ვინ რა საიღუმლო ინფორმაციას გამოიტანს, დღეობა უწყის.

სად გაქრა სისხლიანი რაქონის მფლობელი დოკუმენტაციით სავსე ქსრები?

სამეგრელოში ფარული კადრებით გაძეგილი ათეულობით კასრი აღმოჩინეს, რომელიც საზოგადოებას არ უხილავს ისე დაწვეს და განადგურეს, რისი „თავდაკაული“ ინიციატორი არასამთავრობო სექტორის ის ნაწილი გახლდათ, რომელსაც დამოუკიდებლობა-ოპიეტურობაზე აქვთ პრეტენზია, სინამდვილეში კი სისხლხორცეულად არიან დაკავშირებული ნაცმოძრაობასთან. ეს იყო ერთ-ერთი

ფართომასშტაბიანი შეტევა ხელისუფლებაზე, სწორედ ეს სამოქალაქო სექტორის სახელით შეურვილი „დამრტყმელი ძალა“ გამოუშვეს ასპარეზზე, ნაცრევიმის მაკომპრომეტირებული მასალების გასანადგურებლად. თუ ფარული კადრები ვინმეს პირად ცხოვრებას ეხება, კი ბატონო, განადგურეთ, მაგრამ სამაგროლოს სამალაგებში აღმოჩენილ ფარულ ჩანაწერებში ადამიანების ცემა-წამების, დირსების შემლახავი მოპყრობის კადრები იყო ასახული. ვინმემ ჰკითხეთ იმ ნაწამებ, გაუბედურებულ ადამიანებს თუ იყვნენ თანახმა, რომ მათი მწამებლების მამხილებელი მტკიცებულებები განადგურებულიყოს, ვისი აზრია ხელისუფლებისთვის მნიშვნელოვანი, საზოგადოების თუ ერთი მუჭა გრანტზე გაყიდული „ენჯელონიკების“? ამ ფარული ჩანაწერების განადგურებამ მავანთ ხელ-ფეხი გაუხსნა, ნაცრევიმის დროს რასაც აკეთებდნენ, დღესაც იმავეს ცდილობენ, თავს უშიშრად გრძობენ, რადგან მათი მამხილებელი მასალები აღარ არსებობს. ვინმემ გამოიკვლია და დაადგინა ვინ არის ეს ხალხი? მედიასაშუალებებით სშირად ვრცელდება ინფორმაცია, რომ სააკაშვილის რეჟიმისდროინდელი მაღალჩინოსნები კვლავაც აგრძელებენ მუშაობას ძალოვან სტრუქტურებში (პროკურატურასა და სასამართლოზე აღარაფერს ვამბობთ), უფრო მეტიც, მათ აწინაურებენ. რა ლოგიკური ახსნა უნდა მოუძებნო ამ საკადრო პოლიტიკას? თუ ვინმეს ჰგონია, რომ ხსენებულ კადრებს სათავისოდ გამოიყენებს, ძალიან შემცდარა, ისინი დღეს შეიძლება ფორმალურად ეთანხმებიან ხელისუფლებას, მაგრამ თავიანთ პატრონებს ვერ უღალატებენ, გადამწყვეტ მომენტში მათ სურვილებს, ბრძანებებსა და ინსტრუქციებს შეასრულებენ. ვფიქრობთ, ამის დასტურია პატრულ-ინსპექტორ გიორგი ბაბუნაშვილის შემთხვევა.

„ნარუსილი ოვკა“, რომელიც ნაცმოძრაობის ახლა „აღმოჩინეს“, თითოეულმა ამათ შვილიანს 2005 წელს

რაც შეეხება უშუალოდ „ნარუსილი ოვკებს“, ისინი 2009 წელს ეტყობა „ფართო მოხმარებაში“ შემოვიდა, თორემ გაცილებით ადრე დაუნერგავთ, ოღონდ ისევ ნაციონალების მმართველობისას. როგორც კარგად ინფორმირებულმა სანდო წყარომ გვითხრა, 2005-2006 წლებში სპეცსაშვიებით მხოლოდ სოლისა და კულის თანამშრომლები სარგებლობდნენ, ამ უწყებების ოპერატიულ სამსახურებზე ოფიციალურად 2-3 სპეცსაშვი ყოფილა გამოყოფილი, თუმცა შეიძლება გაცილებით მეტი რაოდენობით არსებობდა. ამ დოკუმენტში არც მოსარგებლის ვინაობა ყოფილა მითითებული და არც ავტომანქანის მარკა და სახელმწიფო ნომერი, მას სპეცდავლებაზე მიმავალ ოპერათანამშრომელზე გასცემდნენ და ამ თანამშრომელს დავალების შესრულების შემდეგ, პასუხისმგებელი პირისთვის უნდა ჩაებარებინა. სპეცსაშვიში მითითებული იყო, რომ პატრულს (სხვა პოლიციელსაც) უფლება არ ჰქონდა მისი წარმომდგენისთვის ვინაობა ეკითხა, არც ის სად მიდიოდა და მისი ავტომანქანა გაეჩხრიკა. ამ

ლებთან დაკავშირებული თემა, როდესაც საიღუმლო მასალები (თუმცა მათ აუთენტურობაზე თავს ვერ დავებ) რომელზეც ხელი მხოლოდ ამ საქმეზე პასუხისმგებელ პირებს მიუწვდებოდათ, სერიულად იბეჭდებოდა ერთ-ერთ გაზეთში. ძნელი გასარკვევი არ იყო საიდან ფონავდა თუნდაც აგენტურასთან დაკავშირებული ინფორმაციები, დაეკითხათ ის ხალხი ვინც

ლესთან დაკავშირებით, ეტყობა ეს არც აინტერესებდათ. ნათია მეზერიშვილი კი ის პროკურორია, რომელიც თითქმის ყველა „ბოლოა“ ნაციონალის სს-ის საქმეზე ბრალმძებელი თუ ხელამხდეველი პროკურორის ფუნქციას ასრულებდა. როგორც იქნა გავარკვიეთ, რომ ნათია მეზერიშვილს „ნარუსილი ოვკა“ კი არა, ავტო-

საბუთს შს მინისტრის მოადგილე ამირან მესხელი და კონკრეტული დეპარტამენტის ხელმძღვანელი (ერეკლე კოლუა და დათა ახალაია) აწერდნენ ხელს. ეს სპეცსაშივი თურმე იმ მიზნით შემოიღეს, რომ ოპერატიულ დავალებებზე მიმავალი თანამშრომელი არ გაშიფრულიყო, წყაროს ინფორმაციით, სინამდვილეში ეს სულ სხვა მიზანს ემსახურებოდა. აღარავისთვის წარმოადგენს საიდუმლოებას, რომ თვითონ სოლი და კუდი იყვნენ აქტიურად ჩართული იარაღისა და ნარკოტიკების ბიზნესში, გავიხსენოთ, როგორ დააკავეს სოლის უფროსის მოადგილე მისირელი ნარკოტიკების რეალიზაციის მიზნით უკრაინელმა სამართალდამცავებმა. მაშინდელი პრეზიდენტის მიხედვით სააკაშვილის უშუალო ჩარევა გახდა საჭირო, რომ ეს საქმე ჩაფარცხულიყო. აქედან გამომდინარე, ხსენებული უწყებების თანამშრომლები თუ მათთან „საქმიან“ ურთიერთობაში მყოფი პირები „არამკითხე“ შემოწმებულებიდან დაცული უნდა ყოფილიყვნენ. რა თქმა უნდა, გაუმართლებელია, როცა სპეცსაშივით გარეშე პირი სარგებლობს, მაგრამ ნაციონალები და მათი მართული მედია, იმაზე რატომ არაფერს ამბობს, რომ სპეცსაშივებით და უფრო მეტიც, ოპერატიული სანომრე ნიშნებით არამართო მალაჩინოსნების ოჯახის წევრები და ნათესავები, არამედ მათი მთელი სახელობლო სარგებლობდა. ისინი დაზვევული იყვნენ, რომ საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევის შემთხვევაში, ადამიანის სიცოცხლეც რომ ემსხვერპლათ, ვერაინ დასჯიდა, ელემენტარულად ვერც იპოვიდნენ დამნაშავე მძღოლს. შსს-ს ოპერატიულ სამსახურებზე ათეულობით ამგვარი სახელმწიფო ნომერი იყო გაცემული და რომც დაეგინათ დამნაშავე ავტომანქანის ნომერი, რომელი პატრული გაბედავდა „ელიტურ კასტასთან“ დაპირისპირებას. გარდა ამისა, ეს რიგითი მოქალაქეები ძალოვან სტრუქტურებშიც ჰყავდათ გაფორმებული და ბიუჯეტის ხარჯზე ხელფასებსაც უხდიდნენ. როგორც ჩანს ეს ყველაფერი მაშინ არ უკვირდა შოთა უტიაშვილს, რომელსაც შსს-ში საკმაოდ მაღალი თანამდებობა ეკავა, ყოველ შემთხვევაში, ამ მახინჯი ფორმის მიმართ მისი პროტესტი მაშინ არავის მოუხმენია. თუ ასეთი სიმართლის მოყვარული კაცია, ხმას რატომ არ იღებდა, მან ხომ შესანიშნავად იცოდა, რაც ხდებოდა? აქაოდა მის მძას ვადაგასული „ნარუმილოვკა“ აღმოუჩინეს, ლევან იზორია უნდა გადადგესო. ნაციონალები იგივეს და უარესსაც რომ აკეთებდნენ, პასუხი არ უნდა აგონ, ეს ყველაფერი ხომ მათი დანერგვია? დიმილისმომგერელი ყოფილი პატრულ-ინსპექტორის გიორგი ბაბუნაშვილის ის განცხადება, რომ თურმე არ წაუკითხავს თუ არ დაუმახსოვრებია, ვინ აწერდა ხელს ლევან იზორიას მძის „ნარუმილოვკას“, შემთხვევით სპეციალურად ხომ არ მოხდა „არწაკითხვა-დამახსოვრება“, ვინმე ისეთი ხომ არ აწერდა ხელს, რომლის ვინაობის გამჟღავნებაც არ აწყობდათ „ობიექტურ“ ჟურნალისტებს,

ბის საკითხი, კონკრეტულ „ნარუმილოვკაზე“ მისი ხელმოწერა რომც არ იყოს (გაბუნამ ეტყობა იცის, რომ იზორია არ არის ხელმოწერი), რაზეც „მართლმად“ ალექსიმ ხატოვანი პასუხი გასცა „ობიექტურ“ გიორგის, არც ერთია მუშნი ზარანდია და არც მეორე დათა თუთაშვილი, წყნარად და მშვიდად რომ დაველოდოთ გამოძიებას, ლევან იზორიას მორალურად გადაწყვეტილება უკვე მიღებული უნდა ჰქონდეს, შს მინისტრმა და სუს-ის უფროსმა ხომ თქვეს, ვინც არ უნდა იყოს ყველა უნდა დაისაჯოსო... აქვე წამყვანმა და რესპოდენტმა ეკა ყურშიტაშვილის გაცხადებით ტრაგიკომიკური შემთხვევაც გაიხსენეს, თუმცა რატომდაც ნაწილობრივი ამნეზია დაეპართათ და სიტყვა არ დასცდენიათ ნაცდებუტატ გიორგი ბარამიძესა და გიორგი კარბელაშვილზე, რომლებიც „დაღლებს“ დასაბოლოდენ და უწმაწური სიტყვებით ლანძღავდნენ პატრულებს. ეს ორმაგი სტანდარტი რას მიეაწეროთ ბატონო ალექსი? თქვენ ის დებუტატი არ ბრძანდებით, რომელიც ტაშის კვრით მიესალმა თავდაცვის მინისტრ ხიდაშელის გადაწყვეტილებას ე.წ. კაბელების საქმეში ბრალდებულების თანამდებობაზე აღდგენას, როდის ხართ გულწრფელი, საქმეს როგორც ჭირდება?

პარტიული „ვენეტა“ „განდგომილთა“ წინააღმდეგ

სიმართლე გითხრათ, ვერც იმას გამოვიცხავ, რომ ლევან იზორიას წინააღმდეგ წამოწვევულ კამპანიაში, თავისუფალი დემოკრატებიც იყვნენ ჩართულნი, თუა წულუკიანი და ლევან იზორია ამ პოლიტიკარტის წევრები გახლდნენ, მაშინ, როცა ირაკლი ალასანიანი და მისმა გუნდმა „ქოში უკულმა ჰყარეს“ და ოპოზიცი-

აში გადაბარდნენ, წულუკიანი და იზორია მათ არ გაყოლიან, რის შემდეგაც არაერთხელ გამხდარან „მშობლიური“ პარტიის წარმომადგენელთა კრიტიკის ობიექტი. გადაცემა „არჩევანის“ წამყვანი გიორგი გაბუნია ეტყობა ისეა დაინტერესებული ლევან იზორიას გადადგომით, რომ გადაცემის სტუმარ ალექსი პეტრიაშვილს ჩააცვიდა, უნდა გადადგეს ლევან იზორია და დადგეს მისი პასუხისმგებლო-

ვინ ბაიბანს „ბრალანდიას“

ვფიქრობთ, სწორია ის მოსაზრება, გიორგი ბაბუნაშვილი მიხვდა, რომ სახელმწიფო არ იღა მის უკანო, მართალია, ამკარად სხვები იდგნენ, მაგრამ ერთგული, წესიერი ადამიანების უკან უნდა იდგეს სახელმწიფო და ეს თანადგომა იმაში უნდა გამოიხატებოდეს, რომ ის პოლიციელები, რომლებმაც გუშინ დანაშაული ჩაიდინეს, დღეს სამართალდამცავ სისტემაში აღარ უნდა მუშაობდნენ. ასეთი კადრები კი, როგორც ჩანს ბევრია. თუ ერთბაშად უჭირთ ამ კადრების გაშვება, ისინი მაინც მოიშორონ, რომლებსაც წინა ხელისუფლების დროს მაღალი თანამდებობები ეკავათ და რომლებიც ყველა სიბინძურეში არიან გარეული. „გაცხრილონ“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურები, პრესსამსახურები, არ უნდა დაინტერესდნენ ვინ არის იქ მომუშავე კადრები? ის ჟურნალისტები, რომლებიც მიხეილ სააკაშვილისა და ვანო მერაბიშვილის „ჯიბის ჟურნალისტებად“ თოვლებოდნენ, რატომ განაგებენ საზოგადოე-

ბასთან ურთიერთობის უმნიშვნელოვანეს სფეროს, მერე რომ გიკვიროს საიდან გაჟონა ინფორმაცია? ხომ არ გონია ვინმეს, რომ საზოგადოებასთან ურთიერთობის უმნიშვნელო სამსახური უმნიშვნელო სტრუქტურული რგოლია, პირიქით ძალიან მნიშვნელოვანია, რადგან ხელისუფლებასა და მოსახლეობას შორის ის არის დამაკავშირებელი რგოლი. **გვიდა უს ახალ მინისტრს მოვუწოდოთ, ბატონო გიორგი, თქვენს წინააღმდეგ და პატიოსნებაში ეჭვი არ გავაპარება, გაბრამ თუ**

თქვენს უწყებას არ გაფინდით საეჭვო კადრებისგან, მს კადრები უკან მოუბრიალდებამთელ სისტემაში. სომა ხელაშთ, „მალაღ ღონეზე“ ინფორმირებული ჟურნალისტები ვამოგროვებთ, მარტაშის რეპორაჟიანი „ანონსებანი, მისი ინფორმაციური „ჩიტიც“ კარგად დაამხმით თქვენს უწყებაში, მართალია, დიდი ეჭვი გვაქვს, რომ „მთავარი ჩიტი“ საზღვარგარეთაა გადასვვილი მხარეის სტატუსით, მარტაშ „ბარტყები“ დატოვებული ვყოფილა. არ ვამოგროვოთ იმ პერსონას (რამიც კალიან ცდილობენ რომ დაგვაჯერონ), რომ მს „ჩიტი“ პინგვინია.

ქართული სახელმწიფოს მომავალი იმაზეა დაფუძნებული, როდის გაიტანენ „გრელანდიას“ ანუ როდის გაწმენდენ ძალიან სტრუქტურებს ნაციონალიზმის მუხუთე კოლონიზგან? თუ ღროზე არ მოხდება ეს, შეიძლება ამ მუხუთე კოლონიამ თვითონ მოინდომოს „ქართული ოცნების“ ერთგული კადრებისგან ძალიან სტრუქტურების გაწმენდა და ვაი თუ მაშინ გვიან იყოს თითზე კენანი.

მანანა სუსნოვილი
599 51 28 24

გვესაუბრება უფლებადამცველი დიმიტრი ლორთქიფანიძე:

ბატონო დიმიტრი, ბოლო დროს პრორუსულად განწყობილი პოლიტიკური ძალები გააქტიურდნენ, ეს განწყობა საზოგადოებაშიც დევიდება მითუმეტეს, რომ დასავლეთმა ჩვენი მოლოდინები ვერ გაამართლა. რა ცვლილებებს უნდა ველოდეთ ქართულ პოლიტიკურ სპეკტრში?

დღეს, საზოგადოება ორადაა გაყოფილი, მისი ერთი ნაწილი თავისი სულიწკვეთებით მატერიალისტია და სოლომიზმის აპოლოგეტობასაც არ ერიდება, მეორე კი ის ძალაა რომელიც თავის როლს, ადვილს და ისტორიულ მისიას აცნობიერებს. საქართველომ უნდა გააცნობიეროს, რომ გადარჩენის ერთადერთი გზა სწორედ ეროვნულ ღირებულებებზე დაფუძნებული პოლიტიკაა. რაც დრო გადის, ამას, მით უფრო მეტი ადამიანი აცნობიერებს და სწორედ ესაა დასავლური ძალებისთვის შემამფოთებელი სიგნალი. მიუხედავად იმისა, რომ „ენ-დი-აი“ და „აი-რაი“ კვლევის შედეგებს ყოველთვის აყალიბებდნენ, მათ, პრაქტიკულად, აღიარებს, რომ თურმე, მოსახლეობის 31% ევრაზიულ კავშირში გაწევრიანებას მხარს უჭერს. დამერწმუნეთ, 31%-დან შეიძლება, 1%-მაც არ იცოდეს რა არის ევრაზიული კავშირი. ეს ეკონომიკური კავშირია, რომლის სახე და ფორმა ჯერ ჩამოყალიბებული არაა, მაგრამ ევრაზიულს დავარქმევთ, საბაჟოს თუ შანხაის კავშირს, მნიშვნელობა არ აქვს, აქ, ლაპარაკია უალტერნატივოს ალტერნატივზე, რასაც დასავლეთი ასე მისტირებს. საქართველოს რომელიც დიდი ხნის მანძილზე რუსეთის იმპერიის შემადგენელი ნაწილი იყო და ბევრი ქართველი გამოიარა, ბუნებრივია, დღეს, სერიოზული არჩევანის გაკეთება უწევს თუ რომელი გზა არის მისთვის განვითარების უზრუნველყოფი. ამ ფონზე, როცა ასეთ გზაჯვარედინზე ვიმყოფებით, მაგონდება ზღაპარი როცა მარცხნივ, მარჯვნივ და წინ წასვლის შემთხვევაშიც გამოსავალი ლეტალურია. მიუხედავად ამისა, საქართველოს არჩევანის გაკეთება მინც მოუწევს. დიან, ქართულმა საზოგადოებამ არჩევანი ერთიან ევროპულ ოჯახში შესვლაზე გააკეთა. უდაოა, თუკი სადმე ვინმე ევროპული ღირებულებებით ამაცობს საქართველოს ამის საფუძველივე კიდევ მრავალი საუკუნის წინ ჰქონდა, თუნდაც, ავილოთ, თამარ მეფის ეპოქა და

იმდროინდელი ადამიანის უფლებების დაცვა, როცა სიკვდილით დასჯა გაუქმდა და მთელი რიგი სოციალური პრეფერენციები დაწესდა. დღეს, ჩვენი ახალგაზრდობის დიდი ნაწილი დასავლურ უნივერსიტეტებში ნათლდება და მნიშვნელოვან ცოდნას, გამოცდილებას იღებს, რაც

ორგზის დევნილები აფხაზეთიდან და სამაჩაბლოდან და ახლა სირიიდან და ერაყიდანაც შემოვლდის. წარმოვიდგინოთ, რა ჰუმანიტარულ მისიას ატარებს საქართველო იმ ფონზე, როცა ეკონომიკა ძალიან დასუსტებული და არამდგრადია. შესაბამისად, როდესაც ვამბობთ, რას ირჩევს სა-

პირდაპირი დიალოგის გზით, რუსეთთან მოლაპარაკებების დაწყებისა, რათა საბოლოო ჯამში, ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიის მთლიანობის ფასი განისაზღვროს. — „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებაში მოსვლიდან სამი წელი გავიდა. როგორ შეაფასებთ განვლილ ეტაპს? — გვახსოვს, მთავარი ორი პირობა — სამართლიანი სამართლებრივი გარემოს აღდგენა, რომლის გზა სწორედ, დამნაშავე სინდიკატის პასუხისმგებლობაში მიცემაზე გადიოდა და მეორე — რუსეთის ფედერაციასთან ურთიერთობის აღდგენა. პროკურა-

დიმიტრი ლორთქიფანიძე:

ვის არგუნებენ ადგილს „ქართული ოცნების“ „ნოეს კიდობანში“?

სახელმწიფოს უნდა მოხმარდეს. მაგრამ მეორე მხრივ, მოდით შევხედოთ, როგორია დასავლეთის მიდგომა საქართველოსადმი, რა გაკეთდა ბოლო 20 წლის მანძილზე დასავლეთის მხრიდან ქართული დემოკრატიის, ინსტიტუციების განსამტკიცებლად, ეკონომიკის დასავლურ ინვესტიციებზე დასაფუძნებლად და ა.შ. მოვიხმოთ სტატისტიკა. მაგალითად, ჩვენი პარტნიორი აშშ, 2009 წელს ხელმოწერილი ქარტიის შედეგომ ჩვენს სტრატეგიულ პარტნიორად ითვლება. მაგრამ ერთადერთი მსხვილი ინვესტიცია რომელიც აშშ-მ განახორციელა თელასის პროექტი იყო, რომელიც ძალიან ძალზე რუსულ კომპანიაზე გაიყვინა. სხვა, მეგაპროექტი, რომელსაც საქართველო ჭაობიდან უნდა ამოეყვანა, არ განხორციელებულა. საქართველოს, მიუხედავად იმისა, რომ საზღვაო ქვეყანა ვახლავთ, საზღვაო ფლოტი არ გააჩნია. ასევე, არ გააჩნია განვითარებული ინფრასტრუქტურა, ტურიზმისთვის განკუთვნილი ისეთი შესაძლებლობა, რომელიც მის პოტენციალს ბოლომდე გამოავლენდა ბალნეოლოგიური კურორტებისა და მინერალური წყლების პოპულარიზაციის დონეზე. ასევე, ჩვენს ქვეყანას აქვს ჰუმანიტარული პრობლემები დევნილებთან დაკავშირებით, მათ შორის, ისეთიც რაც მთელს მსოფლიოში უნიკალურს გვხვდის — დევნილები გვყავს ფერდანიდან ე.წ. თურქიმესხების სახით, ჩეჩნეთიდან,

ქართველო, ისიც უნდა გავიაზროთ რა ხელშეწყობა, რა პირობა იშლება საქართველოს წინაშე დასავლეთიდან, ჩრდილოეთიდან, სამხრეთიდან თუ აღმოსავლეთიდან. კარგად ვხედავთ, რომ მთავარი ბერკეტი ეკონომიკური მოძრაობისა, ფაქტობრივად, რუსული კომპანიების ხელშია. ყველა ენერგოგენერაციის ობიექტი — 96% რუსული კომპანიისაა. ასევე, რუსული კომპანიისაა „თბილისის წყალი“, რომლის მენეჯ-

მენტს შევიცარიული კომპანია ახორციელებს, მაგრამ მის უკან რუსები არიან. ასევე, „კვარციტი“, „ქიმიოჭკო“, „ზოტი“, „ფეროშენადნობები“ რუსული ეკონომიკური ექსპანსიის გააქტიურებასთანაა კავშირში. ამის ფონზე, ისმის კითხვა — როცა ერთი ხელით ლანძღავ, ხოლო მეორეთი შენს ეკონომიკას რუსულ კომპანიებს აბარებ, რას ნიშნავს ეს? რას დავაბრალოთ ეს? ამ პოლიტიკას ქვეყანა გამოსწორების გზაზე არ მიჰყავს, არამედ უფსკრულამდე. დღეს, რუსეთი ახლო აღმოსავლეთში გააქტიურდა და, ახალი კოალიციის პირობების განსაზღვრით, სამშვიდობო მისიის შესრულება დაიწყო, რამაც კიდევ უფრო გაამძაფრა აუცილებლობა და ვალდებულება,

ტურაში, სამართლიანობის აღდგენის მოთხოვნით, 20 ათასზე მეტი განცხადება შევიდა, მათ შორის, ათასამდე, წართმეული ქონების დაბრუნების მოთხოვნა, რომელთაგან, ერთეული შემთხვევების გარდა, არაფერი დაბრუნებულა. დღევანდელი ხელისუფლება ჯერ მარტო იმიტომ უკიდურესად გასაკრიტიკებელი, რომ პროკურატურაში ფინანსური პოლიციის ის მაღალჩინოსნები მოიყვანეს, რომლებიც ქონების უკანონო ექსპ-

დალჩინოსნებს ბრალის წაყენების გარეშე ტოვებს, მათ შორის სააკაშვილებს, კეზერაშვილებს, ადვიშვილებს და ა.შ. და განტეხვის ვაცად მყოფი ჩინონიკები, რომლებიც ვაშლის საჭრელი დანის ტარით მიყენებული დაზიანებისთვის ჩასვეს ციხეში, იმის არგუმენტად ვერ გამოდგებიან, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ სამართლიანობის აღდგენის პროცესი დაიწყო. თავად ის ფაქტი, რომ 200 პოლიტპატიმარი პარლამენტმა აღიარა და მათ უკან არსებული სისხლის სამართლის საქმეებზე დადგენილი განაჩენების მიმღები მოსამართლეები ისევ მოსამართლეებად რჩებიან, დაწინაურდნენ, ეს კრიტიკასაც ვეღარ უძლებს. ეს პოლიტიკური დანაშაულია, რასაც დღევანდელი ხელისუფლება სჩადის და რაზეც საზოგადოება თვალს ვერ დაბრმავებს. აქვე, აღვნიშნავ, რომ დემოკრატიის მთავარი ბურჯი არჩევნებია. იმისთვის, რომ ხელისუფლებაში სასურველი ადამიანი მოიყვანო მარტო არჩევნებზე მისვლაც აღარაა საკმარისი. კარგად ვხედავთ, გვინდა სხვა ავირჩიოთ და ამ დროს სხვა იგებს არჩევნებს იმიტომ, რომ იგი ყალბდება. დღეს, „ქართული ოცნება“ ლუმს და ამბობს რომ არჩევნების თემას 2020 წლიდან მიხედავს. ისმის რიტორიკული შეკითხვა — გვეშველება რამე? არასდროს არ გვეშველება, სანამ ამის წინააღმდეგ ქიურგიული პოლიტიკური ოპერატიული ჩარევა არ მოხდება. ჩვენმა გუნდმა ეს უნდა უზრუნველყოს. ველოდებით ახალი ძალების შემომატებას, რათა ევზრუნველყოთ ქიურგიული ჩარევა და ერთხელ მიცემული სიტყვა არ გაკტეხოს.

— „მოქ. კავშირის“ პერიოდი მასწენდება, როცა ელვარდ შევარდნაძე მისივე პარტიის წევრებმა გააძევეს. იგივე საფრთხე დღესაც ხომ არ არის?

ინილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში www.saertogazeti.ge შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე **საერთო გაზეთი**

– დღევანდელი პოლიტიკური სიტუაცია, რომელიც, პირველ რიგში, მმართველ კოალიცია „ქართულ ოცნებასთანა“ დაკავშირებული, მრავალჯერადი გამოყენების კოსმოსურ ხომალდს მაგონებს, რომელსაც საწვავი სჭირდება იმისათვის, რომ ის ბარიერები დასძლიოს, რითაც მისი ღია კოსმოსში გაყვანა უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი. ამ ბარიერის დაძლევა ენერჯია სჭირდება. ენერჯისთვის კოალიციას ბალასტი ჰყავს – „ქართული ოცნება“, ხოლო თავად ხომალდი, რომელმაც შემდგომ ღია კოსმოსში უნდა იმოგზაუროს, ესაა ნეოლიბერალური ძალები, რომელთა მხოლოდ ერთი კომპონენტია „ქართული ოცნების“ პოლიტიკურ სექტორში წარმოდგენილი „რესპუბლიკელების“ სახით. თუმცა, ვფიქრობ, მათ გარდა, არიან სხვა კონკრეტული ფიგურებიც, რომლებიც ნელ-ნელა პოლიტიკურ „ქამინგ აუთ“-ს გააკეთებენ და „რესპუბლიკელებს“ შეუერთდებიან. სამკითხაოდ, ახლა, მხოლოდ ერთადერთი რამ გვჩნდება – ეს ყველაფერი მოხდება 2016 წლის არჩევნების შემდგომ, როდესაც „ქართული ოცნების“ ბალასტი, გარკვეული ფინანსური ინექციის, არჩევნების გაყალბების ხარჯზე ორბიტაზე კვლავ „რესპუბლიკური პარტიის“ გაყვანას მოახდენს, თუ ეს არჩევნებამდე მოხდება და „რესპუბლიკური პარტია“ უკვე დღეს დაიწყებს კონსულტაციებს მის მონათესავე ორგანიზაციებთან, რომელთა შორის ირაკლი ალასანია და „ნაცმოძრაობა“ უაღვრესად ნათელი გახლავთ. ანუ, „რესპუბლიკური პარტია“, „თავისუფალი დემოკრატები“ და „ნაცმოძრაობა“ იმ პლატფორმაზე დგას, რომელთაც მხარს დასავლეთი და მათი პარტნიორი აშშ უჭერს. ბუნებრივია, მათ სექტორში ასეთი კონფიგურაცია დგება. დღეს მოვლენები ისე ვითარდება, არამგონია, ამ ტენდით, „რესპუბლიკურმა პარტიამ“ თავისი შესაძლებლობები შეინარჩუნოს რათა მთლიანად კოალიციაში დომინანტი იყოს. სამწუხაროდ, ივანიშვილმა ურეტიანგო პარტიის დომინანტ პარტიად ქცევა შეძლო. ისინი არ კმაყოფილდებიან მიღებული პოსტებით, თანამდებობებით და მოქმედებენ პრინციპით – არცერთი დამატებითი პოზიცია არ გააწყენს. სწორედ ამიტომ იყო, რომ ჯერ კიდევ 2012 წლის არჩევნების პროცესში მათ ბევრი თავიანთი წევრი, დესანტის სახით, „ქართულ ოცნებაში“ ჩასვეს და შემდგომში, ისინი, სხვადასხვა ფუნქციის შესასრულებლად შემოიერთეს. მაგალითად, ირინა იმერლიშვილმა, რომელიც „რესპუბლიკური პარტიის“ წევრი იყო, კენჭი „ქართული ოცნების“ კვლავ იყარა და საბოლოო ჯამში, „რესპუბლიკური პარტიის“ საქმე გააკეთა. იმიტომ, რომ დღეს, იგი, „რესპუბ-

ლიკური პარტიის“ კიდევ ერთ პარტნიორთან – პრეზიდენტთანა და უშიშროების საბჭოს დონეზე მისი სათათბირო ორგანოს მდივანი გახლავთ. ანალოგიური გააკეთეს უზენაესი სასამართლოს მიმართულებითაც, როდესაც მათი აქტიური წევრი ნინო გვერდუაძე, უდაოდ კარგი იურისტი, მაგრამ მათი აქტიური წევრი, არჩევნების შემდგომ, ფორმალურად გაუშვეს პარტიის რიგებიდან იმისთვის, რომ შემდგომ, ლობიურების დონეზე, ამ ადამიანისთვის მხარი დაეჭირათ უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის პოსტის დასაკავებლად. ვხედავთ, რომ მთელი სტრატეგიული სიმაღლეები მათ ძალიან ადვილად დაიპყრეს – პარლამენტის თავმჯდომარე, თავდაცვის მინისტრი, უშიშროების საბჭოს მდივანი, უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე, გარემოს დაცვის მინისტრი, შერიგების საკითხებში სახელმწიფო მინისტრი მათია. აღარაფერს ვამბობ ქვედა რგოლებზე. ყველაზე დიდი მინუსტრი კი ბიუჯეტის განკარგვის თვალსაზრისით, გახლავთ თავდაცვის სამინისტრო, რომლის ბერკეტები, სხვათა შორის, შუალედურ არჩევნებზე, აქტიურადაა გამოყენებული. ეს ბერკეტი საგა-

განვითარებული მოვლენები ამის ნათელი გამოხატულება იყო – „ნაცმოძრაობა“ დაპირისპირებებს აქტიურად ინსცენირებს. ქუთაისში, საქართველოს პარლამენტთან განვითარებული მოვლენები ამის ნათელი დადასტურებაა. „ქართული ოცნების“ დეპუტატზე დავით ლორთქიფანიძეზე ფიზიკური თავდასხმა მოხდა, პიჯაკი შემოახიეს, რუპორი თავში ჩაარტყეს, შეხლა-შემოხლა და პოლიციაზე თავდასხმაც იყო. ესაა ტესტი შსს-ს წარმომადგენლებისთვის – შეძლებენ კი ისინი უზრუნველყონ სამართლიანობა თუნდაც საკუთარი გუნდის წევრების მიმართ, როცა უმრავლესობის დეპუტატს თავს ესხმიან. როგორც ჩანს, „ნაციონალები“ ტესტავენ რამდენად უნარიანია ხელისუფლება, შსს. თუ ამ ადამიანების დაკავება მოხდება, ნაცები იტყვიან, რომ ეს სიტყვისა და გამოხატვის თავისუფლების ხელყოფაა, ესაა ახალი პოლიტიკური დევნისა და რეპრესიის ეპოქა და დასავლეთში კვლავ ახალ-ახალ მესიჯებს გაავრცელებს, ხოლო მათი პარტნიორები მხარდაჭერას არ დაიზარებენ, იტყვიან – აი, საქართველოში შეიმჩნევა სახიფათო ტენდენცია, ადამიანის უფ-

რეგოშიც იქნება გამოყენებული. შემთხვევითი არაა, რომ თამარ ხიდაშელს თინა ხიდაშელი დაყვება, ასევე, სხვა მინისტრებიც. ეს იმაზე მეტყველებს, რომ მათ ამ ადგილის დაკარგვა არ სურთ და ყველა ღონეს იხმარენ, რათა არჩევნები სასურველი შედეგით დაამთავრონ. ძალიან, ძალიან საწყენია, რომ „ქართული ოცნების“ პოლიტიკური გუნდი ეკლექტურია, იქ, არ არიან ერთი იდეის გარშემო დარაზმული ადამიანები და მათ პოლიტიკური მომავალი არ გააჩნიათ, ისინი საპნის ბუშტივით გასკდებიან და ხვალ, მათი გვარ-სახელები არავის ემახსოვრება. იმიტომ, რომ არ იბრძვიან პარტიული სტრუქტურის ჩამოსაყალიბებლად, რამაც წესით, შიდა კონკურენციაზე დაფუძნებული ძლიერი პოლიტიკური წარმონაქმნი უნდა შევას. დღეს „ქართული ოცნების“ ბევრ წარმომადგენელს ერიდებათ ხმამაღლა იმის თქმა, რომ „ქართულ ოცნებას“ წარმოადგენს. აი, რა მივიღეთ მმართველობის სამი წლის თავზე.

–საუბრობენ, რომ „ნაცმოძრაობა“ პოსტსარჩევნო კრიზისისთვის ემზადება, სურთ პროცესები ქუჩაში გადაიტანონ და „ქართული ოცნება“ იქ დაამარცხონ. ეს რამდენად რეალურია?

– ღია, რამდენიმე დღის წინ

ლები ირღვევა, სიტყვისა და გამოხატვის თავისუფლება ირღვევა, საქართველო უკან დგამს ნაბიჯებსო. აი, ესაა პატარა მარტივი სცენარი, რაც ჩაფიქრებულია.

იმ პირობებში, ჩვენი კონსტიტუციის გარანტი, პრეზიდენტი, თავისი განცხადებებით მერაბიშვილების, ადიშვილების, სააკაშვილების და უგულავების წისქვილზე ასხამს წყალს.

დღესაც ეს პროცესი მიდის – ნიპილიზმის თესვა და შემდგომ აბსოლუტურად გაბრუებული ხალხის ხარჯზე, უკან ხელი-სუფლებამო მოსვლა. ასე, როდემდე უნდა გავრძელებდეთ? ერთადერთი რამაც შეიძლება ეს მოვადოებული წრე გაარღვიოს, ესაა, ვიმეორებ, ეროვნული პოლიტიკა, რომელიც ადამიანს ღვთისა და ერის წინაშე ავალდებულებს პასუხისმგებელი იყოს, არ ცდუნდეს და იმ მიმართულებით არ გადაიხაროს, რომელიც წინაპართა ძვლებს შეურაცხყოფს. მახსენდება, ზვიად გამსახურდიას მოწოდება – სრული ეროვნული კონსოლიდაცია გვმართებს, ქართული პოლიტიკის განხორციელებას მამულიშვილები და ერისკაცები ესაჭიროება. ესაა დღეს საჭირო.

თამარ შვილიძე
555 23 28 24

ზაქარია ქუცნაშვილი: მორალისგან შორს არაფერი პარტიები ნაციონალურ მოძრაობასთან საქმეს არ დაიწერენ

ჩემი აზრით, არცერთი ოპოზიციური ჯგუფი, რომელიც მორალისგან შორს არ არის, ნაციონალურ მოძრაობასთან საქმეს არ დაიჭერს, — განაცხადა საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენელმა ზაქარია ქუცნაშვილმა. მან კომენტარი ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის ინიციატივაზე გააკეთა, რომელიც მთავრობის გადაწყვეტისა და ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნების დაინიშნის მოთხოვნით პოლიტიკურ ძალებთან მოლაპარაკებებს იწყებს.

ქუცნაშვილის შეფასებით, პოლიტიკური პარტიისთვის „ნაციონალურთან“ აპელირება საკუთარ მომავალზე უარის თქმას ნიშნავს. „ნაციონალური მოძრაობა ცდილობს, გახდეს მისაღები, მათ შორის ოპოზიციისთვის. ეძებს მიზეზებს, რომ მაკოორდინებელის ფუნქცია შეითავსოს. ეს პოლიტიკური ჯგუფი იმდენად დამძიმებულია თავისი დანაშაულებრივი წარსულით, რომ მათთან აპელირება საკუთარ მომავალზე უარის თქმაა. ნაციონალური მოძრაობის წარსული ვერ იქნება მაგალითი მომავლისათვის. მათი მართვის ფილოსოფია თავიდან ბოლომდე მორალისგან დაცლილი იყო“, — განაცხადა ზაქარია ქუცნაშვილმა.

დავით ნარმანია: მოსახურების საფასურის ზრდის გამო „თბილისობის“ ბიუჯეტი გაიზარდა

თბილისის მერი დავით ნარმანია „თბილისობის“ ბიუჯეტთან დაკავშირებით განმარტებას აკეთებს. როგორც დავით ნარმანიამ ჟურნალისტებს მთავრობის სხდომის დასრულების შემდეგ განუცხადა, თბილისობის დღესასწაული 17-18 ოქტომბერს გაიმართება და მისი ჯამური ბიუჯეტი 977 000 ლარს იქნება. მისივე განმარტებით, წელს „თბილისობას“ დაემატა ღონისძიებები და ძირითადად ამან გამოიწვია ბიუჯეტის ზრდა.

„17-18 ოქტომბერს თბილისობის ტრადიციული დღესასწაული გაიმართება. ეს არის ძალიან მნიშვნელოვანი დღესასწაული და, შესაბამისად, ჩვენ საინტერესო პროგრამა გვაგეგმეთ, საზოგადოების ფართო ჩართულობით. ღია კონკურსი გვქონდა გამოცხადებული და საუკეთესო წინადადებები იქნა შერჩეული. გასართობი ღონისძიებები იქნება როგორც პატარებისთვის, ასევე, დიდებისთვის. ძირითადი აქცენტი თბილისის, როგორც ეკოლოგიურად მდგრადი, სუფთა და მწვანე ქალაქის კონცეფციიდან იქნება აღებული. საკმაოდ ბევრს სტუმარს ველოდებით როგორც საქართველოდან, ასევე, უცხოეთიდან. ხარჯთაღრიცხვა უკვე დაწყებულია, გავლილია ძირითადი მიმართულებები. ჯამური ბიუჯეტი 977 ათას ლარს შეადგენს. ცალკეული მომსახურებების საფასური გაზრდილია, რამაც გამოიწვია ბიუჯეტის ზრდა“, — განაცხადა დავით ნარმანიამ.

სასჯალატარალების სამინისტრო აუდიტის დასაწყისზე განმარტებას ახდენს

სასჯელატარალებისა და პრობაციის სამინისტრო სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის დასკვნასთან დაკავშირებით განცხადებას ავრცელებს. „მედიანოუსი“ მას უცვლელად ვითავაზობთ: „სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის დასკვნასთან დაკავშირებით, რომელიც 2013-2014 წლებში კვებით მომსახურების შესყიდვის მიზნით ჩატარებულ ტენდერებს და ამავე წლებში გაცემულ პრემიების საკითხს ეხება, სასჯელატარალებისა და პრობაციის სამინისტრო აცხადებს, რომ როგორც იმდროინდელი დოკუმენტაციით ირკვევა, კვებით მომსახურების შესყიდვის მიზნით 2013-2014 წლებში ჩატარებულ ტენდერებში მონაწილეობას ნებისმიერ კომპანიას შეეძლო და ამ კუთხით რაიმე სახის შეზღუდვა არ ყოფილა. ამავე დოკუმენტების თანახმად, დროის უქონლობის გამო შექმნა ექსტრემალური ვითარება და სატენდერო კომისიამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომლითაც თავიდან აიცილა მსჯავრდებულთა/ბრალდებულთა კვების ორგანიზების ჩაშლა. რაც შეეხება 2013-2014 წელს გაცემული პრემიების საკითხს, სასჯელატარალებისა და პრობაციის სამინისტრო აცხადებს, რომ თუ სახელმწიფო აუდიტის სამსახური თვლის, რომ როგორც კვების ტენდერების, ისე პრემიების გაცემის საკითხში, შეინიშნება სისხლის სამართლის დანაშაულის ნიშნები, მიმართოს მთავარ პროკურატურას კანონით დადგენილი წესით გამოძიების დაწყების მიზნით.

გენეოლოგიის სირაზი გენოტიპი

აიკრძალება თუ არა საქართველოში კათილოგიური ილახით „შეფუთული“ ქიმიურ-ბიოლოგიური იარაღის შექმნა?

განხილული ეკოლოგიური კატასტროფები, კლიმატის გლობალური ცვლილებები და სრულიად ახალი, საშიში დაავადებების გამოჩენა მსოფლიოს გამოჩენილ მეცნიერებს აიძულებს ადამიანის ბუნებაში ჩარევის მასშტაბებსა და აქედან მომდინარე საფრთხეებზე ფიქრონ. ჩვენს წინა ნომერში მკითხველს გმო ტექნოლოგიებისგან გამომდინარე საფრთხეებსა და ფრაქცია „ქართული ოცნება-მრეწველობის“ საკანონმდებლო ინიციატივაზე ვუამბეთ, რომელიც საქართველოს გენეოლოგიური ცვლილებების ორგანიზაციის გაგრძელებისგან თავისუფალ

ქართველოს კათილოგი-პატრიარქმა 2008 წლის სააღდგომო ეპისტოლეში საქართველოსთვის გენეოლოგიური ორგანიზაციების გაგრძელებისა და მათგან დამხდებული საკვების გამოყენების მიზანშეუწონლობაზე ისაუბრა: „ამ მიმართულების მომხრეები ხშირად ამტ-

და ხე, თესლოვანი ნაყოფის მომტანი თავისი გვარისდა მიხედვით. და იქნა ასე.“ სწორედ, საქართველოს კათილოგი-პატრიარქისთვის მიძღვნილ ნაშრომში „რატომაა გენეოლოგიური ორგანიზაციები საშიში?“ ბიოლოგიის მეცნიერებთა დოქტორი შვეინარ დოლობერიძე გმო ტექნოლოგიებსა და მათგან მომდინარე საფრთხეებზე საუბრობს: ღვთის ეს კანონი მცენარეებსა და ცხოველებში ევოლუციურადაა დაცული—სხვადასხვა სახეობის ორგანიზმები ერთმანეთს არ ეჯვარება, ხოლო მათი ხელოვნური შეჯვარებისას, შთამომავლობა უწყვეტია.

გამოჩენილი მეცნიერი თავის ნაშრომში ყურადღებას გმო ტექნოლოგიის ხარვეზებსა და ნაკლოვანებებზე ამახვილებს და განმარტავს, რომ კითხვას, არის თუ არა, გმო მისალოდნელი გლობალური შიშშილიდან გადარჩენის საშუალება, 2008 წელს გმო ტექნოლოგიების წინააღმდეგ გაეროსა და „მსოფლიო ბანკის“ ერთობლივმა გამოსვლამ უპასუხა. 400-მდე გამოჩენილი მეცნიერის მიერ ხელმოწერილი მოხსენებაში წერია, რომ დღეისთვის განვითარებული ქვეყნები ისეთი რაოდენობით ჭარბ პროდუქციას აწარმოებენ, რომ შემდეგ ფასის სტაბილიზირების მიზნით, მისი განადგურება უწყვეტ. ამ დროს, მსოფლიოს ბევრ ადგილზე ადამიანები შიშშილობენ. მეცნიერები განმარტავენ, რომ მოშიშლილ ადამიანების დახმარება მოწინავე ქვეყნების წარმოებული ჭარბი პროდუქციის გადამწიფებით უნდა მოხდეს და არა ბოლომდე შეუსწავლელი და საფრთხის შემცველი ტექნოლოგიებით მიღებული მცენარეებით. შესაბამისად, თანამედროვე საწარმოო და სავაჭრო სისტემები მოგების გაზრდაზე ფიქრის გარდა თუ ადამიანის ინტერესებზეც იზრუნებენ, გმო ტექნოლოგიებით შექმნილი საშიში პროდუქცია საჭირო აღარ იქნება.

გმო-მ კომერციული გამოყენება 20 წლის წინ დაიწყო. ბუნებრივია, ასეთ მოკლე დროში გარემოზე მისი ზემოქმედების ხარისხების შესწავლა დადგენა, საკმაოდ რთულია. შესაბამისად, მეცნიერებს ჯერჯერობით არ შეუძლიათ ყველა იმ შესაძლო შედეგის შესწავლა პროგნოზირება გააკეთონ, რომელიც გმო-ს ფართო გავრცელების მოჰყვება. ამის მიუხედავად, ყველა თანხმდება, რომ არსებობს საშიშროება, ადამიანის ჩარევით შეიცვალოს ცოცხალი ორგანიზმების მექანიზმები და ცვალებადობის

ცნობილი კანონები. 2008 წელს ტურინის მე-3 საერთაშორისო ფორუმზე, რომელშიც მსოფლიოს 160 ქვეყნის 8000-ზე მეტმა წარმომადგენელი მონაწილეობდა, ხელი მოეწერა მანიფესტს კლიმატის ცვლილებებსა და საკვების უსაფრთხოებაზე. მანიფესტში აღნიშნულია გმო გავრცელების საშიშროება, გარემოს მნიშვნელოვანი ცვლილება და კლიმატის შეუქცევადი გაუარესება.

ქალაქ მაინცის უნივერსიტეტის მეცნიერების მიერ ჩატარებული საინტერესო კვლევის თანახმად, ატმოსფერული ნალექებისა და ნისლეების გამოშვები შეიძლება ბუნებაში არსებული ცოცხალი ორგანიზმები იყოს, ვინაიდან, ჰაერის ნაწილაკების 80% ბაქტერიები, ვირუსები, წყალმცენარეები, და სოკოების სპორები, შეადგენენ. მაგალითად, წვიმის წვეთების გარემოში ფანტელის შექმნაში განსაკუთრებულ როლს თამაშობს ყინულწარმოქმნილი ბაქტერიები. კვლევებით დადგინდა, რომ ამ ბაქტერიების გენომის შეცვლამ სერიოზული გავლენა მოახდინა გარემო პირობებზე. კერძოდ, ბუნებაში წარმოქმნილი ბაქტერიათა მუტან-

საზრება, რომ გმო შესაძლოა ქიმიურ იარაღად იქნას გამოყენებული, ვინაიდან პესტიციდებისა და სხვა შხამქიმიკატებისადმი მდგრადი გმო მცენარეები ამ ნაერთების შემგროვებლად თავად გვევლინებიან.

თავის ნაშრომში შვეინარ დოლობერიძე ამერიკელი ავტორის ფრედერიკ უილიამ ენგდლის წიგნს „განკითხვის დღის საცავსაც“ ახსენებს. საუბარია 2008 წლის 26 თებერვალს ნორვეგიაში კუნძულ სვალბარდზე ოფიციალურად გახსნილ გიგანტურ საცავზე „Svalbard Global Seed Vault“, რომელსაც 6 მილიონი სახეობის თესლის დატევა შეუძლია. საცავის შექმნის ოფიციალურად დეკლარებული მიზანი გლობალური კატასტროფების შემთხვევაში (ბირთვული ომები, გლობალური დათბობა ან სტეროიდით შეჯახება) მცენარეთა თესლების გარემოში შენახვის და დაცვაა. მთის სიღრმეში განთავსებულ საცავამდე მისასვლელად, გაყვანილია სპეციალური ტიხრებითა და ჰერმეტიკული კარებით აღჭურვილი 120 მეტრის ვეიბი. ყველაზე საინტერესოა, რომ ამ განადიდებული პროექტის სპონსორები გმო-ს შემქმნელები

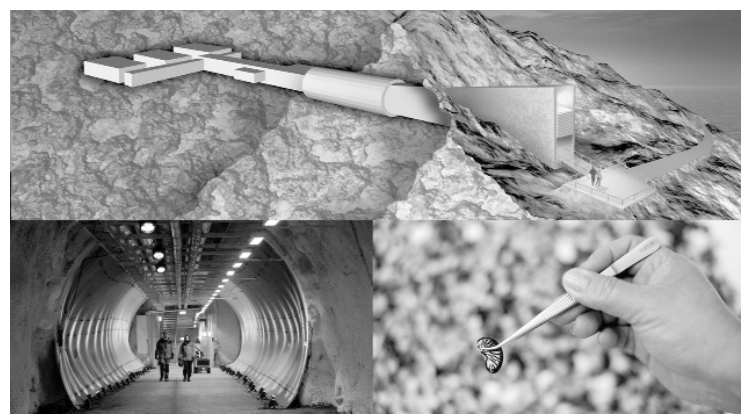
ზონად გამოცხადებას ეხება. გავრტლებით თემას და მიმოვიხილავთ, როგორ მოქმედებს გმო გარემოსა და კლიმატურ პირობებზე, როგორია მისგან მიღებული ეკონომიკური სარგებელი და ზარალი, რომელიც ბუნებას და ქვეყნის ეკონომიკას მისი წარმოებით ადგება.

ჩვენს წინა წერილებში ვწერდით, რომ ახალი ბიოტექნოლოგიის განვითარება, რომლის საშუალებით ნირშეცვლილი ანუ გენეოლოგიური ორგანიზმების (გმო) მიღება ხდება, წინა საუკუნის 80-იანი წლებიდან დაიწყო. საქართველოს უნიკალური ბიომრავალფეროვნებისა და ისედაც მცირერიცხოვანი გენოფონდის გათვალისწინებით, საქართველოს მრეწველთა კავშირმა გმო ტექნოლოგიებში იმთავითვე საფრთხე დაინახა და საკითხის საფუძვლიანად შესწავლის მიზნით იმ მეცნიერებს დაუკავშირდა, რომლებიც საქართველოში გმო-ს გავრცელების წინააღმდეგ გამოდიოდნენ. 1996 წელს სოფლის მეურნეობის იმდროინდელი მინისტრის თაოსნობით, ამერიკული გენეოლოგიური ბიო-კარტოგრაფის თესლის შესყიდვისა და საქართველოში გავრცელებისთვის ქვეყანამ 2 მილიონიანი კრედიტი აიღო. ამ მზაკვრულ გეგმას დაუპირისპირდნენ აკადემიკოსი გივი თუმანიშვილი, ბიომეურნეობათა ასოციაციის პრეზიდენტი ნანა ნემსაძე, თსუ ბიოლოგიის ფაკულტეტის გენეტიკის კათედრის გამგე თემურ ლეჟავა და ბიოლოგიის მეცნიერებთა დოქტორი შვეინარ დოლობერიძე. მეცნიერთა მცდელობამ შედეგი გამოიღო და პარლამენტის გარემოს დაცვისა და აგრარული კომიტეტების გაერთიანებული სხდომების გადაწყვეტილებით, გენეოლოგიური BT კარტოფილის განადგურება გადაწყდა.

გმო ტექნოლოგიებისგან მომდინარე საფრთხეები არც ეკლესიის ყურადღების მიღმა დარჩენილა. სა-

კიცებენ, რომ ისინი იგივე საქმიანობას ეწევიან, რასაც, მაგალითად, სელექციონერები, რომელთაც უკეთესი ჯიშები გამოყავთ. მართალია, გენების გადაცემა სელექციის დროსაც ხდება, მაგრამ მხოლოდ ერთი სახეობის ან მონათესავე სახეობის ინდივიდებს შორის. სელექციის დროს ბრინჯი შეიძლება შეჯვარდეს მხოლოდ ბრინჯის სხვა ჯიშებთან, მაგრამ არა მაგ. ვაშლთან. გენური ინჟინერიის შემთხვევაში კი ეს ბარიერი მოხსნილია; გენი გადააქვთ მცენარეიდან მცენარეში, მცენარეიდან ცხოველში, მცენარეიდან, ცხოველიდან ან ბაქტერიიდან - ადამიანში და ა.შ. ამ დამახინჯებულ გენებს კი აქვთ გამრავლების უნარი, რაც ღვთის მიერ ათასწლეულების განმავლობაში დაწესებული სახეობათშორისი საზღვრებისა და წესრიგის დარღვევას იწვევს, ეს კი გამოუსწორებელი შედეგს მოუტანს გარემოს და ჩვენს სულიერ სამყაროსაც დააზიანებს. გამოსავალი ერთია, უარი უნდა ვთქვათ მათ გამოყენებაზე. ამასთან, ვიმედოვნებთ, ხელისუფლება ამ საკითხს მეტ ყურადღებას მიაქცევს და გაატარებს ქმედით ღონისძიებებს, რათა ჩვენი სოფლის მეურნეობა ნატურალური პროდუქტების წარმოების გზით განვითარდეს, რაც შეიძლება ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების მძლავრ ბერკეტად იქცეს, რადგან მსოფლიოში ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქტებზე მოთხოვნილება სულ უფრო და უფრო იზრდება. თუ ეს განხორციელდება, იგი დიდ სტიმულს მისცემს როგორც სოფლის მეურნეობის წინსვლას, ისე ამ სფეროში გადაამუშავებული ბიზნესის განვითარებას და საერთაშორისო ბაზარზე ქართულ პროდუქციას თავის ადგილს დაუშვადრებს.“ — ბრძანა ილია მეორემ.

„თქვა ღმერთმა აღმოაცნოს მიწამ მცენარეული—ბალახი, თესლის მთესველი თავისი გვარის მიხედვით

ტემა დაიწვეს ბუნებრივი ბაქტერიების დათრგუნვა. სავარაუდოდ, ამას უკავშირდება მთელ რიგ რეგიონებში დაბალ ტემპერატურებზე უთოვლობა.

ზუსტი პასუხი იმაზე, უკავშირდება თუ არა გმო წარმოებას ბუნებრივი კატაკლიზმების გაზრდას, წყალდიდობები, ღვარცოფები, მეწყერები და ა.შ. მეცნიერთა კვლევის საგანია, თუცა ამ მიმართულებით მეცნიერთა გარკვეული მინიშნებები უკვე არსებობს. 2004 წელს, ბელგიის ქალაქ ლიეჟში, ნატოს ერთ-ერთი კომიტეტის სხდომაზე გაკეთდა განცხადება, რომ ტერორისტების ხელში გმო შეიძლება გამოყენებულ იქნას, როგორც ბიოლოგიური იარაღი. მეტიც, არსებობს მო-

„მონსანტო“, „დოუ პონტი“, „სინგენტა“ და „დოუ ქემიკალი“ არიან. საცავის შექმნის რეალური მიზნების შესახებ უამრავი ვერსია და მოსაზრება არსებობს. ერთ-ერთის თანახმად, „განკითხვის დღის საცავის“ პროექტის სპონსორები გმო-ს გავრცელებისგან გამოწვეულ კატასტროფას ელოდებიან, რომ იმ დროისთვის ბუნებრივი თესლების ერთადერთი მეპატრონეები გახდნენ. სადამდე მივა უზარმაზარი მოგების მსურველთა დაუძლეველი ფანტაზიები, უცნობია, თუცა ნორვეგიის მთავრობის სამეცნიერო მრჩეველი, პროფესორი ტრევეი ტრაავიკი, რომელიც 20 წელზე მეტია მუშაობს გენური ინჟინერიის სფეროში დარწმუნებულია, რომ გარემოსთვის უცნობი გენეოლოგიური კონსტრუქციებიდან უფრო დიდი საფრთხე მომდინარეობს, ვიდრე ქიმიური ნაერთებიდან.

ჩვენს წინა წერილებში ვრცლად ვისაუბრეთ იმ გამანადგურებელ ზემოქმედებაზე, რომელსაც გმო ადამიანის ორგანიზმზე ახდენს, ამიტომ ამჯერად მკითხველის ყურადღებას მხოლოდ რამდენიმე, ყველაზე გახშირებულ გამოვლინებაზე შევჩერდებით. როგორც ცნობილია, კვებით ალერგიას საფუძვლად ორგანიზმის იმუნური მექანიზმების მოშლა უდევს. ალერგიების ყველაზე მძიმე გამოვლინებად კი საკვე-

ინტერვიუ ისტორიკოსთან, „რუსთავი-2“-ის ყოფილ თანამშრომელთან დატოვებული მკვლევარის

დატოვებული მკვლევარის სოციალურ ქსელში ხშირად აქვეყნებთ თქვენს მოსაზრებებს ტელეკომპანია „რუსთავი-2“-ის გარშემო შექმნილ მოვლენებთან დაკავშირებით.

ამ დღეებში ნიკა გვარამიამ განაცხადა: „რუსთავი-2“-ი ხელისუფლებამ, ფაქტობრივად, დახურაო, ეს არის ვითარების ხელოვნურად დაძაბვის მცდელობა, რადგან, სინამდვილეში, დახურვაზე საუბარი არაა. მიმდინარეობს მართლმსაჯულების აღსრულების პროცესი და კანონიერი მფლობელის გარკვევის მცდელობა.

როცა საუბარია თავისუფალი მედიის შეზღუდვაზე, ჩემთვის გაურკვეველია ასეთი პრეტენზიები, რადგან მიმდინარეობს ჩვეულებრივი სამართალწარმოება და იმის გარკვევა, თუ ვინ არის ტელეკომპანიის კანონიერი მფლობელი.

ჟურნალისტების გარკვეულმა ჯგუფმა უკვე საჯაროდ მოახდინა საკუთარი თავის ლუსტრირება, წარმოაჩინა თავი, როგორც მხარემ და არა, როგორც მიუკერძოებელმა პირმა. ჩემი აზრით, მათ მორალური უფლება აღარ ექნებათ დეოკუპირებულ „რუსთავი-2“-ში იმუშაონ. აი, აქ იკვეთება ძირითადი კვანძი, რის გამოც არიან ასე აღშფოთებულნი.

„რუსთავი-2“-ის გაკეთილშობილება, მისი დაბრუნება სატელევიზიო კონკურენციის პირობებში და ჩვეულებრივ ჟურნალისტურ სივრცეში, გამოიწვევს ე. წ. ნაციონალიზმს ჟურნალისტების გამარჯვებას, მათ წასვლას ჟურნალისტიკიდან. ეს არის მათი გაღიზიანების მიზეზი. ამ ტელეკომპანიის ბევრ თანამშრომელს არავითარი ცვლილება არ შეეხება, მაგრამ ზოგიერთებს შეცდომაში შეჰყავთ ისინი, ამინებენ – ტელევიზია იხურება და ათასი უბედურება მოხდებაო.

– თქვენ რომელ წლებში მუშაობდით ამ ტელეკომპანიაში?
– 2005-2012 წლებში.

როდესაც იქ მივედი სამუშაოდ, **ქიზარ ხალვაში** იყო ტელეკომპანიის ხელმძღვანელი და უნდა აღვნიშნო, ძალიან კარგი სამუშაო სიტუაცია დამხვდა ყველა თვალსაზრისით.

იმ ხანებში, როგორც ჩანს, სააკაშვილი მიხვდა, რომ ეს ტელევიზია, შესაძლო იყო, არ დამორჩილებოდა და დაიწყო მისი განეიტრალება. მაშინ უკვე ნათელი გახდა, ადამიანები, რომლებიც შევარდნაძეს ებრძოდნენ, თვითონ დაინტერესდნენ შევარდნაძის კორუფციული სქემებით, მოეწონათ კიდევაც იმდროინდელი მაქინაციები და მერე თვითონვე გახდნენ ისეთები, რის წინააღმდეგაც, თითქოსდა, თავიდან იბრძოდნენ. თვითონვე გახდნენ ჩინოვნიკები. ჩინოვნიკად ჟურნალისტი არასდროს უნდა იქცეს – სიტყვის თა-

ვისუფლების და ობიექტურობისთვის უნდა იბრძოდნენ, არ უნდა იყოს რომელიმე პოლიტიკური ან სახელისუფლო რეჟიმის მხარდამჭერი და მეზობლები.

როცა მუშაობდით ამ ტელევიზიაში, გქვია ჟურნალისტი და ერთ დღეს შსს-ს პრესცენ-

საც. ისინი შეზარდნენ რეჟიმის იმე, რომ ვერც წარმოუდგენიათ, როგორი შეიძლება იყოს ალტერნატიული, ნამდვილი ჟურნალისტური ხედვის მქონე მედიასაშუალებები. ამიტომ ძალიან ღია ტექსტებით გამოდიან. თუ ადრე „ნაციონალი ჟურნალისტები“ თავიანთ დამოკიდებულებას რადიკალურად მაინც ფუთავდნენ, ახლა ნახეთ ნანუკა ჟორჯოლიანის სტატუსები, სხვა „ნაციონალი ჟურნალისტების“ გამოხატულებები და მოსაზრებანი, ესენი არიან ჩვეულებრივი ჩინოვნიკები და პარტიული აქტივისტები.

ამას ბოლო უნდა მოელოს.

– ანუ ვეღარ შეძლებენ პროფესიული საქმიანობის გაგრძელებას?

– როგორც ჟურნალის-

დატოვებული მკვლევარი:

სამართალზე რომ იზაიიოს, ნიკა გვარამია სიხეში უნდა იჯდეს!

ტრში ან სხვა სახელმწიფო სტრუქტურაში აღმოჩნდები, ეს ნიშნავს, რომ ჟურნალისტური საქმიანობის პერიოდშიც აღიანს-ში იყავი ამა თუ იმ სახელისუფლებო სტრუქტურასთან, იყავი ნომენკლატურის ნაწილი.

ვინც ვერ გაუძლო იმ წნეხს და სისტემის ნაწილი არ გახდა, წავიდა ტელეკომპანიიდან.

2007 წლის 7 ნოემბრის შემდეგ სააკაშვილმა ბიზნესის მასიური ტერორი დაიწყო. ეს პირდაპირპროპორციულია სარეკლამო ბაზრის.

მით უფრო, რომ თვით **ქიზარ ხალვაშის** რამდენიმე მილიონის ქონება გაუნადგურეს, მოსპეს **ოქშავშილი** და ტელეკომპანია „იბერია“, დაანგრეს **ბადრი პატარაძის** ბიზნესები და ა.შ. ტელევიზიებს შემოსავლები მოაკლდა და იძულებულნი გახდნენ ან დახურულიყვნენ, ან ხელისუფლებას შეკედლებოდნენ. ეს შანსი „იფნოსა“ სააკაშვილმა მაშინ და დაიკვამდე ბარა დამოუკიდებელი მედია. დოტაციაზე მედიის აყვანა კი მის თავისუფლებას კლავს. ეს ჩვეულებრივი ამბავია.

ასე შეიქმნა შსს-ს, თავდაცვის სამინისტროს, თბილისის მერიის არალეგალური ფონდები, რომლებიც „რუსთავი-2“-ს და სხვადასხვა საინფორმაციო საშუალებებს აფინანსებდნენ.

ის ადამიანები, რომლებიც სარედაქციო წნეხის ქვეშ მუშაობდნენ სააკაშვილის დროს, ბუნებრივია, დავალებულნი არიან იმ რეჟიმისგან და თვითონ სააკაშვილი-

კანონმდებლობასთან შეუსაბამოაში მყოფი არხები გადაუკეტა „რუსთავი-2“-ს და ამით არიან ისინი უკმაყოფილო.

როგორც წესი, „რუსთავი-2“ და ხელისუფლება იყენენ, ორმაგი სტანდარტის მატარებელი. „იმედში“ რომ შეიჭრა სპეცრაზმი და კერძო პირის – ბადრი პატარაძის შვილის ქონება მოსპო, ის იყო დემოკრატია და ახლა, როცა კანონმდებლობის დაცვით, მართლა თმის ღერი არ ჩამოვარდნია არავის „რუსთავი-2“-ში, ეს არის

– თქვენ ზემოთ ფონდები ახსენეთ. რა ფონდებზე საუბრობდით?

– მაგალითად, ხშირად ახსენებდნენ, რომ „რუსთავი-2“ შენდებოდა შსს-ს აქტიური მხარდაჭერით. ახალი ოფისი რომ აშენდა, იქ **მანო მერაბიშვილი**ც ვნახე რამდენიმეჯერ. მშენებლობას ათავალიერებდა.

ხელისუფლებას არ აქვს უფლება კერძო მედიასაშუალებას თანხები უხადოს, ან სხვა კუთხით დაეხმაროს.

იყო საუბრები, რომ თბილისის მერიაც იხდიდა გარკვეულ თანხებს ამ ტელეკომპანიისთვის.

ნაციონალების „ლუბიმიკი“ ე.წ. ჟურნალისტებს, შოუების წამყვანებს და სხვებს, სააკაშვილის დროინდელი ძალიან სტრუქტურები ხელს უწყობდნენ, სასათბურე პირობებში ყოფილიყვნენ და კარგი ფინანსური ანაზღაურება ჰქონოდათ.

მაღალ ხელფასებს კი „რუსთავი-2“ სარეკლამო შემოსავლებიდან ვერ უზრუნველყოფდა, ამიტომაც, დოტაციის თვალსაზრისით, აქტიური ჩარევა მიმდინარეობდა სააკაშვილის ხელისუფლების მხრიდან.

– ანგარიში გახსნეს „რუსთავი-2“-ის დასახმარებლად. ეს ნორმალურად მიგაჩნია?

– საუბარია იმაზე, რომ ტელეკომპანიის შემოსავლების ყველა წყარო, ფულად-საკრედიტო ოპერაციები, კომერციული შესყიდვებისა და სხვა ლეგალური შემოსავლებისთვის ტელეკომპანიას გაბნელებული აქვს, რადგან საქმე ძიებაშია. ეს ჩვეულებრივი საკანონმდებლო ნორმაა. ყველა საბანკო ოპერაცია იზღუდება, სანამ არ გაირკვევა კანონიერი მფლობელის საკითხი.

„ქართული ოცნების“ ხელისუფლებამ არაკანონიერი, მოქმედ

განსაკუთრებით მედიაში შეინიშნება.

ყველა ვთანხმდებით, რაც იქ ხდება, ეს არ არის ჟურნალისტიკა და რაც მათ დაამკვიდრეს ჟურნალისტურ სტანდარტებში, არის ნეგატივი.

მასხოვს, „ნაციონალურმა“ ხელისუფლებამ დოტაციაზე აიყვანა „რუსთავი-2“ და მოითხოვა ამ მექანიზმის კონტროლი. მაშინ უკვე ღია ტექსტებით მიდიოდა საუბრები. სხვადასხვა მსხვილ გამხდლებებს **კოზმარაშილი**

თვითონ უგვეგმავდა, რომელ ტელევიზიაში რა დოზით უნდა მიეტანათ რეკლამა, რამდენი წუთით რა უნდა ჩასმულიყო და ა.შ. აქედან გამომდინარე, წამყვანების ხელფასების მომტებაშიც ერეოდნენ შესაბამისი სტრუქტურები და იწყებოდა ჩართვები თავდაცვის სამინისტროს შესაბამის სამსახურებში, მაგალითად, კალაბურთის და ფეხბურთის გუნდების თანამშრომლებად და ა.შ. მერე, როცა მიიღეს ინფორმაცია, რომ

2012 წელს ანტისაკაშვილისეული მუხტი მომწიფებული იყო „რუსთავი-2“-ში, დაიწყო ზეწოლები თანამშრომლებზე. განსაკუთრებით ახალაიები აქტიურდნენ. იმ ხანებში ძალიან დიდი ჯგუფი ვაპირებდით წამოსვლას „რუსთავი-2“-დან, მაგრამ ახალაიების ჩარევით შეჩერდა ეს პროცესი.

ერთ რამესაც ვიტყვი იმ ჟურნალისტებზე და ე. წ. სახეებზე, დღემდე საფლავში რომ მიყვებიან „ნაცმობრბას“, როგორ გგონი-

ათ, არ იციან, რას წარმოადგენდა სააკაშვილი? მაგრამ **კოზმარაშილი**, **ახალაიები**, **უზუნლაშვილი** და სხვები არ შემოიფარგლებოდნენ მხოლოდ იმით, რომ კარგ ხელფასებს ურიგებდნენ და პრივილეგიებს ანიჭებდნენ ჟურნალისტებს. ისინი კომპრომატებსაც აგროვებდნენ ამ „ცნობად სახეებზე“ და დღემდე ფლობენ მათზე მნიშვნელოვან ინფორმაციებს.

ვიმედოვნებ, „რუსთავი-2“-ის ახალი მფლობელის ვინაობა მალე გაირკვევა. მაშინ ნიკა გვარამია კარგავს ფუნქციას, ის ხდება ჩვეულებრივი მოქალაქე. აი, ეს არის მისთვის ყველაზე ძნელი წარმოსადგენი.

კანონდარღვევა და მედიის უფლებების შელახვა?!
სხვათა შორის, სამართალმა რომ იზეიმოს, თვით ნიკა გვარამიაც ციხეში უნდა იჯდეს მის მიერ ჩადენილი ქმედებების გამო.
აქვე უნდა აღვნიშნო, ჩვენ „რუსთავი-2“-ს, როგორც პერსონალიას კი არ უნდა ვებრძოდით, უნდა ვებრძოდით „რუსთავი-2“-ის იმს, როგორც მოვლენას, თორემ შეიძლება დადგეს საფრთხე, რომ ახალი „რუსთავი-2“ მივიღოთ და ნაციონალების ქურქვა მოცვლილი ადამიანები გადმობარგდნენ ახალი ხელისუფლების სტრუქტურებში, ახალი მარგინალური ტელეკომპანიის დასაკომპლექტებლად. კრიტიკიუმები უნდა ვამხილოთ და დავამსხვრიოთ, რაც „რუსთავი-2“-მა დაამკვიდრა ამ ქვეყანაში. ეს ტენდენციები

ათ, არ იციან, რას წარმოადგენდა სააკაშვილი? მაგრამ **კოზმარაშილი**, **ახალაიები**, **უზუნლაშვილი** და სხვები არ შემოიფარგლებოდნენ მხოლოდ იმით, რომ კარგ ხელფასებს ურიგებდნენ და პრივილეგიებს ანიჭებდნენ ჟურნალისტებს. ისინი კომპრომატებსაც აგროვებდნენ ამ „ცნობად სახეებზე“ და დღემდე ფლობენ მათზე მნიშვნელოვან ინფორმაციებს.

ვიმედოვნებ, „რუსთავი-2“-ის ახალი მფლობელის ვინაობა მალე გაირკვევა. მაშინ ნიკა გვარამია კარგავს ფუნქციას, ის ხდება ჩვეულებრივი მოქალაქე. აი, ეს არის მისთვის ყველაზე ძნელი წარმოსადგენი.

იხილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში www.saertogazeti.ge შემოვიერთდით FACEBOOK-ზე **საერთო გაზეთი**

ვესაუბრებით ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ჯემალ მამბონიას.

– ბატონო ჯემალ, მინდა გკითხოთ თქვენი აზრი დღეს არსებულ საგანმანათლებლო სფეროზე. ფაქტია, რომ დღემდე ვერც ერთმა რეფორმამ მას ვერ უშველა. პირიქით, სიტუაცია უფრო გამწვავდა და უკუპროცესი განიცადა, თუ განათლების დონის ამაღლება ქვეყნის უპირველესი პრიორიტეტი არ გახდა, საქართველოს, როგორც ქვეყნის არსებობა, შეიძლება სერიოზული ეჭვის ქვეშ დადგეს, რა უნდა გააკეთოთ დღეს, რომ სვალ ეს პრობლემა გადაიჭრას?

– დავიწყეთ იქიდან, თუ რა ხდება დღეს სკოლებში, ფაქტობრივად, იქ ჩატარდა ანტი-რეფორმა, რომელმაც მთლიანად გააუარესა მდგომარეობა. ეს იყო მიზანმიმართული შეცდომა, თუ დანაშაული არა. თუმცა დღემდე გაუგებარია, რა ჰქონდათ ჩაფიქრებული მის ავტორებს. ის სტანდარტები, რომელიც დღეს სკოლებში არსებობს, უკარგისია. ასეთივე შესაბამისი პროგრამები და სახელმძღვანელოების უმეტესობა, გამონაკლისების გარდა.

ჩემი სპეციალობიდან გამომდინარე, ვიტყვი, რომ, როდესაც ფიზიკის სახელმძღვანელოების ავტორებს ვეკითხები, თუ რატომ დაწერეს ეს წიგნები ასეთი სახით, მპასუხობენ, რომ ეს წიგნები მათ მორაგებს დაწესებულ სტანდარტებს. მიმჩნია, რომ ეს არ არის თავის გამართლება, მე, პირადად, ამას არ ვიზამდი!

თავად მასწავლებელთა განათლების დონე სკოლებში სასურველზე დაბალია. თუმცა, მალე ალბათ, ისინიც არ გვეყოლება, რადგანაც დედა-უნივერსიტეტი აღარ უშვებს ამ დარგის სპეციალისტებს. ცოტა ხნის წინ ვილატამ გამოთვალა, რომ თუ ასე გაგრძელდა, მომავალი 4 წლის მერე ფიზიკის მასწავლებლები აღარ გვეყოლება!

– ბატონო ჯემალ, განათლების სამინისტროს ზომ აქვს პროექტი, რომელიც სამთავრობო კურსის გავლის შემდეგ სხვადასხვა სპეციალობის ადამიანებს ნებისმიერი საგნის მასწავლებლის კვალიფიკაციას ანიჭებს, მაგალითად, დღეს სკოლებში მათემატიკას ბევრგან ასწავლიან ეკონომისტები, ბიოლოგები და ა.შ. ამაზე რას იტყვით?

– ეს ძალიან ცუდია, მაგრამ ფაქტია, რომ მართლ ეკონომისტს კი არა, ვეტექნიკოსს აქვს ამის უფლება, ეს სრული გაუგებრობა ვერაფრით კრიტიკას ვერ უძლებს. ის ფაქტი, რომ სტუდენტების გამოცდა ხდება ტესტურად და არა უშუალოდ პროფესორების მიერ, სტუდენტისა და პროფესორის შეხვედრა გამოცდაზე იყო არა მხოლოდ ცოდნის შემოწმება, არამედ ცოდნის გადაცემის გარდამეხვედრად, ამრიგად, სკოლებში არსებული პრობლემა ავტომატურად გადაიჭრება.

დროა, დედა უნივერსიტეტი განათლების რეფორმა გატარდეს და ქვეყნის ბედი შეიცვალოს

თქვენ გაქვთ კონცეფცია, რაში მდგომარეობს იგი?

– ერთ-ერთი უმთავრესი პრობლემაა თანაფარდობა სტუდენტსა და პედაგოგებს შორის. ის უნდა დაუბრუნდეს ნორმალურ მდგომარეობას. საბჭოთა კავშირის დროს, საკავშირო მასშტაბით თბილისის უნივერსიტეტი ხუთი წამყვანი უნივერსიტეტის სიაში შედიოდა. მაშინ ერთ პედაგოგზე მოდიოდა 6 სტუდენტი, მაშინ საშუალო მაჩვენებელი იყო ერთი ათთან, მსოფლიოშიც ასეთივეა ეს მაჩვენებელი. ახლა ჩვენთან ერთი ოცდაათთან არის ეს მაჩვენებელი. თუ ჩავთვლით მოწვეულ მასწავლებლებს, ეს მაჩვენებელი ერთი თორმეტთან იქნება, ანუ ნორმალურ სტანდარტზე მაინც ნაკლებია. მოწვეული პროფესორ-მასწავლებლების რაოდენობა ერთნახევარზე მეტად არის დასაბრუნებელი და ა.შ. ამ პროცესის განვითარებას მოჰყვება ისიც, რომ ახალი პროფესორ-მასწავლებლები შემოვლენ უნივერსიტეტში, როგორც ახალგაზრდები, ასევე გამოცდილები, რომელნიც დღეს უნივერსიტეტს მიღმა არიან დარჩენილნი. სამართლიანობა უნდა აღდგეს!

ამრიგად, აუცილებელია, პარლამენტმა მიიღოს კანონი, ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტატუსის განსაკუთრებული სტატუსის შესახებ, რომლის შემდგომაც მას მასშტაბური ავტონომიური უფლებები მიენიჭება.

– ბატონო ჯემალ, განათლების სამინისტროს ზომ აქვს პროექტი, რომელიც სამთავრობო კურსის გავლის შემდეგ სხვადასხვა სპეციალობის ადამიანებს ნებისმიერი საგნის მასწავლებლის კვალიფიკაციას ანიჭებს, მაგალითად, დღეს სკოლებში მათემატიკას ბევრგან ასწავლიან ეკონომისტები, ბიოლოგები და ა.შ. ამაზე რას იტყვით?

– ეს ძალიან ცუდია, მაგრამ ფაქტია, რომ მართლ ეკონომისტს კი არა, ვეტექნიკოსს აქვს ამის უფლება, ეს სრული გაუგებრობა ვერაფრით კრიტიკას ვერ უძლებს. ის ფაქტი, რომ სტუდენტების გამოცდა ხდება ტესტურად და არა უშუალოდ პროფესორების მიერ, სტუდენტისა და პროფესორის შეხვედრა გამოცდაზე იყო არა მხოლოდ ცოდნის შემოწმება, არამედ ცოდნის გადაცემის გარდამეხვედრად, ამრიგად, სკოლებში არსებული პრობლემა ავტომატურად გადაიჭრება.

თქვენ გაქვთ კონცეფცია, რაში მდგომარეობს იგი?

– ერთ-ერთი უმთავრესი პრობლემაა თანაფარდობა სტუდენტსა და პედაგოგებს შორის. ის უნდა დაუბრუნდეს ნორმალურ მდგომარეობას. საბჭოთა კავშირის დროს, საკავშირო მასშტაბით თბილისის უნივერსიტეტი ხუთი წამყვანი უნივერსიტეტის სიაში შედიოდა. მაშინ ერთ პედაგოგზე მოდიოდა 6 სტუდენტი, მაშინ საშუალო მაჩვენებელი იყო ერთი ათთან, მსოფლიოშიც ასეთივეა ეს მაჩვენებელი. ახლა ჩვენთან ერთი ოცდაათთან არის ეს მაჩვენებელი. თუ ჩავთვლით მოწვეულ მასწავლებლებს, ეს მაჩვენებელი ერთი თორმეტთან იქნება, ანუ ნორმალურ სტანდარტზე მაინც ნაკლებია. მოწვეული პროფესორ-მასწავლებლების რაოდენობა ერთნახევარზე მეტად არის დასაბრუნებელი და ა.შ. ამ პროცესის განვითარებას მოჰყვება ისიც, რომ ახალი პროფესორ-მასწავლებლები შემოვლენ უნივერსიტეტში, როგორც ახალგაზრდები, ასევე გამოცდილები, რომელნიც დღეს უნივერსიტეტს მიღმა არიან დარჩენილნი. სამართლიანობა უნდა აღდგეს!

ამრიგად, აუცილებელია, პარლამენტმა მიიღოს კანონი, ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტატუსის განსაკუთრებული სტატუსის შესახებ, რომლის შემდგომაც მას მასშტაბური ავტონომიური უფლებები მიენიჭება.

– ბატონო ჯემალ, შეიძლება სხვა რომელიმე უმაღლეს სასწავლებელსაც გაუჩნდეს ამის პრეტენზია, რატომ იგი ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს და არა სხვა რომელიმეს?

– ყველასათვის ცნობილია, რომ არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელ კავკასიაში დედა უნივერსიტეტს ყველაზე მაღალი რეიტინგი აქვს, ეს უდავოა და ჭეშმარიტებაა, ამიტომ მიზანშეწონილია, სწორედ მას მიენიჭოს განსაკუთრებული სტატუსი. თავიდან შეიძლება იყოს როგორც ბაზური დაფინანსება, ასევე ვაუჩერული. ვილატამ შეიძლება იკითხოს, სადა აქვს სახელმწიფოს ამდენი ფული, გეტყვით მარტივად, ერთი სპორტული ფედერაციის ბიუჯეტის ტოლი თანხა იქნება საკმარისი იმისათვის, რომ უნივერსიტეტს გამოეყოფოს დამატებითი ბაზური დაფინანსება და ამით უნივერსიტეტში ეს ყველა სიახლეები განხორციელდეს. ეს არ არის დიდი თანხა, როდესაც საქმე ქვეყნის ადამიანთა განვითარებას და მომავალს ეხება.

– ბატონო ჯემალ, შეიძლება სხვა რომელიმე უმაღლეს სასწავლებელსაც გაუჩნდეს ამის პრეტენზია, რატომ იგი ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს და არა სხვა რომელიმეს?

– ყველასათვის ცნობილია, რომ არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელ კავკასიაში დედა უნივერსიტეტს ყველაზე მაღალი რეიტინგი აქვს, ეს უდავოა და ჭეშმარიტებაა, ამიტომ მიზანშეწონილია, სწორედ მას მიენიჭოს განსაკუთრებული სტატუსი. თავიდან შეიძლება იყოს როგორც ბაზური დაფინანსება, ასევე ვაუჩერული. ვილატამ შეიძლება იკითხოს, სადა აქვს სახელმწიფოს ამდენი ფული, გეტყვით მარტივად, ერთი სპორტული ფედერაციის ბიუჯეტის ტოლი თანხა იქნება საკმარისი იმისათვის, რომ უნივერსიტეტს გამოეყოფოს დამატებითი ბაზური დაფინანსება და ამით უნივერსიტეტში ეს ყველა სიახლეები განხორციელდეს. ეს არ არის დიდი თანხა, როდესაც საქმე ქვეყნის ადამიანთა განვითარებას და მომავალს ეხება.

მითხოვს, რომ შტატში მყოფ თანამშრომელთა ოდენობა უნდა იყოს არანაკლებ 80 პროცენტი, რაც ნიშნავს იმას, რომ შტატში მყოფ პროფესორთა რაოდენობა გასაორმაგებელია.

ასევე უნდა მოხდეს ფაკულტეტების დაყოფა, როგორ შეიძლება 7 ფაკულტეტის გაერთიანება ერთად? შეიძლება პირველ ეტაპზე მოხდეს ფაკულტეტების დაწესებულება, მაგალითად, ფიზიკა-მატემატიკის, ქიმიკ-ბიოლოგიის, გეოგრაფია-გეოლოგიის და ა.შ. ამ პროცესის განვითარებას მოჰყვება ისიც, რომ ახალი პროფესორ-მასწავლებლები შემოვლენ უნივერსიტეტში, როგორც ახალგაზრდები, ასევე გამოცდილები, რომელნიც დღეს უნივერსიტეტს მიღმა არიან დარჩენილნი. სამართლიანობა უნდა აღდგეს!

ამრიგად, აუცილებელია, პარლამენტმა მიიღოს კანონი, ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტატუსის განსაკუთრებული სტატუსის შესახებ, რომლის შემდგომაც მას მასშტაბური ავტონომიური უფლებები მიენიჭება.

– ბატონო ჯემალ, შეიძლება სხვა რომელიმე უმაღლეს სასწავლებელსაც გაუჩნდეს ამის პრეტენზია, რატომ იგი ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს და არა სხვა რომელიმეს?

– ყველასათვის ცნობილია, რომ არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელ კავკასიაში დედა უნივერსიტეტს ყველაზე მაღალი რეიტინგი აქვს, ეს უდავოა და ჭეშმარიტებაა, ამიტომ მიზანშეწონილია, სწორედ მას მიენიჭოს განსაკუთრებული სტატუსი. თავიდან შეიძლება იყოს როგორც ბაზური დაფინანსება, ასევე ვაუჩერული. ვილატამ შეიძლება იკითხოს, სადა აქვს სახელმწიფოს ამდენი ფული, გეტყვით მარტივად, ერთი სპორტული ფედერაციის ბიუჯეტის ტოლი თანხა იქნება საკმარისი იმისათვის, რომ უნივერსიტეტს გამოეყოფოს დამატებითი ბაზური დაფინანსება და ამით უნივერსიტეტში ეს ყველა სიახლეები განხორციელდეს. ეს არ არის დიდი თანხა, როდესაც საქმე ქვეყნის ადამიანთა განვითარებას და მომავალს ეხება.

– ბატონო ჯემალ, შეიძლება სხვა რომელიმე უმაღლეს სასწავლებელსაც გაუჩნდეს ამის პრეტენზია, რატომ იგი ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს და არა სხვა რომელიმეს?

– ყველასათვის ცნობილია, რომ არა მარტო საქართველოში, არამედ მთელ კავკასიაში დედა უნივერსიტეტს ყველაზე მაღალი რეიტინგი აქვს, ეს უდავოა და ჭეშმარიტებაა, ამიტომ მიზანშეწონილია, სწორედ მას მიენიჭოს განსაკუთრებული სტატუსი. თავიდან შეიძლება იყოს როგორც ბაზური დაფინანსება, ასევე ვაუჩერული. ვილატამ შეიძლება იკითხოს, სადა აქვს სახელმწიფოს ამდენი ფული, გეტყვით მარტივად, ერთი სპორტული ფედერაციის ბიუჯეტის ტოლი თანხა იქნება საკმარისი იმისათვის, რომ უნივერსიტეტს გამოეყოფოს დამატებითი ბაზური დაფინანსება და ამით უნივერსიტეტში ეს ყველა სიახლეები განხორციელდეს. ეს არ არის დიდი თანხა, როდესაც საქმე ქვეყნის ადამიანთა განვითარებას და მომავალს ეხება.

– რა შეიძლება გაკეთდეს იმისათვის, რომ შემოთ ჩამოთვლილი პრობლემები გადაიჭრას,

– რა შეიძლება გაკეთდეს იმისათვის, რომ შემოთ ჩამოთვლილი პრობლემები გადაიჭრას,

დალი ხარისხი და იყოს რეალურად ავტონომიური.

– ასევე მიმჩნია, რომ მასთან ერთად, მის დაქვემდებარებაში უნდა გაიხსნას სკოლა-ლიცეუმი, სადაც უნივერსიტეტის პროფესორები იმუშავენ ამ სკოლის მასწავლებლებთან და იქ დაინერგება მეთოდური და სამეცნიერო სიახლეები. ასევე, უნივერსიტეტში უნდა არსებობდეს მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლების ცენტრი, ის იქნება სრულიად განსხვავებული და მაღალი ხარის-

დროა, დედა უნივერსიტეტი განათლების რეფორმა გაბარდეს და ქვეყნის ბაღი შეიხვალოს

13 gv.

უმაღლესი სასწავლებელიც, ისევე როგორც სკოლები, სადაც უფრო მაღალკვალიფიციური მასწავლებლები ეყოლება. იმ სხვა უნივერსიტეტებში კი ვინ მუშაობენ დღეს? დიდი ნაწილი დედა უნივერსიტეტის აღზრდილი კადრებია, ამიტომ მაღალკვალიფიციური სპეციალისტის აღზრდა ყველასათვის მომგებიანი საქმე იქნება და, რაც მთავარია, ქვეყნისთვის წარმატებული.

მიმანია, რომ ეს განლაგებულ ერთი გამოსავალი იმისა, რომ ქვეყანაში გაუმჯობესდეს სწავლის ხარისხი ყველა საფეხურზე და დედა უნივერსიტეტმა უნდა აიღოს ეს ზვირთი და ვალდებულაა. ლობიპურად, ამ ინიციატივას მხარი უნდა დაუჭიროს განათლების სამინისტრომ, მეცნიერებათა ეროვნულმა აკადემიამ, რადგანაც სერიოზული ცვლილებების გარეშე დღეს მეცნიერების ვერცერთი დარგი ვერ განვითარდება.

მე კითხვას ვსვამ, რატომ უნდა იყოს ამის წინააღმდეგი რომელიმე უწყება? ან რატომ არ უნდა გადადგას სახელმწიფომ ამ მიმართულებით ნაბიჯი?

მე მსურს ამ საკითხებზე განმარტოს დისკუსია, ჭიჭიარბით მსჯელობა, რომელიც სწორ გამოსავალს გვაკოვნივს და ქვეყანას შევქმნივს. სამართლიანობა ხომ უნდა აღდგეს ქვეყანაში ბოლოს და ბოლოს, უნივერსიტეტმა ისედაც ბევრი შეურაცხყოფა გადაიტანა და ახლა საჭიროა მასში სიახლეების დანერგვა, რომელიც კვლავ ააღორძინებს და განავითარებს ქვეყნის საკეთილდღეობად.

ზემოთ ვახსენე, სკოლების უარგისი სახელმძღვანელოების შესახებ, ხომ უნდა მოხდეს მათი ჩანაცვლება საუკეთესოთი? სად უნდა მომხადდეს ის, თუ არა უნივერსიტეტში, ახლა, ვინაა გამხარება, ყველა სკოლის ზვირთს ვერს, როდემდე შეიძლება გაბრაჰედდეს ეს განუკითხვარება?

ცხადია, საბოლოო სიტყვა პარლამენტმა უნდა თქვას, მაგრამ მანამდე საზოგადოებაში ხომ უნდა მოაფიჭდეს აზრი, თუ რა გვინდა და როგორ? ამ იმის მომხრე ვარ, რომ თუ ვინმეს უპატივსი აზრი აქვს, მოვიხირო და ვაგვარტოთ კავთი განსაკუთრებული სტატუსის თითო უნივერსიტეტი არის უკრაინაში, ბელორუსში, ბალტიის ქვეყნებში, ვფიქრობ, საზოგადოება სრული კალით უნდა ჩავართოს დისკუსიაში, გვარი

ჭკვიანი ადამიანი გვყავს და მათი აზრი კალიან საინტერესოა.

– ბატონო ჯემალ, როცა უნივერსიტეტისათვის საბაზო დაფინანსებაზე საუბრობთ, შედარებისათვის იქნებ გვითხრათ, რა დაფინანსება აქვს ჩვენს უნივერსიტეტს, რომელიმე სხვა უნივერსიტეტთან შედარებით?

– დედა უნივერსიტეტის დაფინანსება 70 მილიონ ლარამდეა იმ დროს, როცა, მაგალითად, თურქეთის იზამ რანგის უნივერსიტეტს სახელმწიფო 700 მილიონი დოლარით აფინანსებს, არ არის ეს საბუღისხომ სხვაობა? ჩვენს ქვეყანაში, მიუხედავად სიღარიბისა, შეიძლება ერთი განსაკუთრებული სტატუსის მქონე უნივერსიტეტი არსებობდეს, რომ ეს კომპლექსური ცვლილებები განსწავლავს. ეს ყველაფერი კი შემდეგ გავლენას მოახდენს საქართველოს სხვა უმაღლესი სასწავლებლებზე. სამწუხაროა ისიც, რომ ქვეყანას არ გააჩნია არანაირი დაგეგმვა, თუ რომელი დარგის და რა რაოდენობის სპეციალისტები დასჭირდება ხუთი-ათი წლის შემდეგ. ამაზე ფიქრობს ვინმე? გეოლოგები აღარა გვყავს, როგორც დაფინანსებულ ზაფხულის მოვლენების დროს, რატომ? ნუთუ არ უნდა არსებობდეს ქვეყანაში ორგანო, რომელიც კვლევების საფუძველზე ამ ყველაფერს დაგეგმავს? რა მიმართულებები განვითარდება შემდგომში, ვინმემ იცის? **სახელმწიფო უნივერსიტეტში სახელმწიფო ინტერესები უნდა გატარდეს, თორემ კერძო სასწავლებლებს ვუშვლიათ თავად განსაზღვრონ რაოდენობა და კონტინენტი.**

ვეფიქრობ, ჩემს მიერ ჩამოთვლილი საკითხები ბევრ კომპონენტს შეიცავს, – საშუალო განათლების გაუმჯობესებასაც, უმაღლესი სასწავლებლების აღორძინებასაც და სამართლიანობის აღდგენასაც. **დღეს არ შეიძლება მუდმივი კავთი იყავს, რაც მოხდა, მოდი, ვიფიქროთ, რა ვაკეთოთ მოგაპალში, როგორ ვამოგვასწოროთ მდგომარეობა.**

როგორც საუკუნის წინ თქვა თავისი სიტყვა უნივერსიტეტმა და სრულიად შეცვალა ქვეყანაში ვითარება, ახლაც ასე უნდა მოხდეს, მან უნდა მოახდინოს სიღრმისეული გარდატეხა ქვეყნის განათლების სისტემაში.

თქვერ კასრამლივილი
599 110 200

P.S. „საერთო გზები“ ამ საკითხებზე დისკუსიისთვის სპეციალისტებს სთხოვს გამოგვცხმასურნ.

როგორც საინფორმაციო წყაროებიდან ირკვევა, საქართველო ერთ-ერთ ბოლო ადგილზეა განათლებისა და, საერთოდ, წიგნიერებით. ჩვენ დაფინანსებით ამ მეტად სამწუხარო და დამაფიქრებელი საკითხით და თბილისის უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტებთან ჩავატარეთ გასაუბრება. ბევრმა მათგანმა აღნიშნა, რომ მათ ლექციები არ უტარდებოდათ ხშირად, აცდენდნენ ლექციებს ან ლექტორები არ თვითონ სტუდენტები; ზოგმა ისიც აღნიშნა, რომ დიდ ფულს იხდიან სწავლაში და ლექციებზე დასწრება ჩვენი ნებააო (!), გაცდენების ფულს ხომ ვინდითო. დაფინანსებით სტუდენტების ზოგადი ცოდ-

დი ამ ტერმინებს ძირითად ლექციურ მასალასთან ერთად. მე არ მახსოვს შემთხვევა, რომ სტუდენტი გამოსაშვებ გამოცდაზე ჩავვეჭრას, ეს ნიშნავდა ლექტორის ჩაჭრას, მის არაკომპეტენტურობას. მუდამ გვახსოვდა ჩვენი პატრიარქის სიტყვები: ნუ გაამწარებთ სტუდენტებს, მოსწავლეებს, ნუ დაუწერთ ცუდ ნიშნებს, ასწავლეთ კარგად! ვისაც ეს არ შეუძლია, მან არ უნდა იტვირთოს პედაგოგის მძიმე ფუნქცია.

რაც შეეხება უწიგნიერობას, რაზედაც ბევრი მსჯელობაა მსოფლიო საინფორმაციო სივრცეში, ვფიქრობ, ეს შემთხვევითი საკითხი სპეციალურად

ასწავლეთ და მერა მოთხოვეთ

ნით, სპეციალურ ცოდნას არ შევხებვართ, რადგან ფუნდამენტური ცოდნა ნულს გაუტოლდა. არც ერთმა სტუდენტმა არ იცოდა ისეთი ელემენტარული საკითხები, რაც ყველა განათლებულმა სტუდენტმა უნდა იცოდეს. თვით ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტშიც კი არც ერთმა სტუდენტმა არ იცოდა ტერმინი კოლონკიუმის განმარტება და მას იცნობდნენ, როგორც „წერით გამოცდას“, როცა ის ზეპირ გამოკითხვას ნიშნავს. არც ერთმა სტუდენტმა არ იცოდა, თუ რას ნიშნავს ტერმინი „უნივერსიტეტი“ ქართულად (ერთობლიობა), ინსტიტუტი (დაწესებულება, დანაწესები რამ), სტუდენტი (მეცადინე), რამდენჯერა უნივერსიტეტი (სასწავლო და ცოდნის ასამაღლებელი, მაგალითად, პოლიტიკური ცოდნისა და ა.შ.). ცხადია, ინსტიტუტის მეორე მნიშვნელობა უფლებრივ ნორმათა ერთობლიობის შესახებ აღარ გვეკითხავს, რადგან ეს რთული დასამახსოვრებელია და შეიძლება უფრო კომპლექსურმა პირებმაც ვერ გასცენ პასუხი. მაგრამ საკვლავლო ის არის, რომ სასწავლებლების ფუნქცია არ იცოდა ბევრმა მათგანმა.

ეკონომიკის ფაკულტეტის სტუდენტებმა არ იცოდნენ, რა არის ეკონომიკა, იურისტებმა – რა არის იურისპრუდენცია, ჟურნალისტებმა – რა არის ჟურნალისტიკა. ასეთი ვითარებაა თბილისის ყველა უმაღლესი სასწავლებელში.

მე შემოღებული მქონდა სწავლის ასეთი მეთოდი: ყველა სტუდენტს უნდა ჰქონოდა ჯიბის ბლოკნოტი, სადაც ვაწერინებდი ტერმინებს და შემდეგ ვეკითხებოდი, ბოლოს გამოვეცით ამ სიტყვებიდან „მცირე ლექსიკონი“ და სტუდენტებს ეს ძალიან მოსწონდათ, იხეპირებდნენ ამ სიტყვებს, რადგან იცოდნენ, რომ ყოველდღე გამოვეკითხავ-

უნდა განიხილოს განათლების სამინისტრომ. პედაგოგებმა უნდა მოთხოვნ სკოლის მოსწავლეებს წაკითხული წიგნების ჩამონათვალი, ჩაწერონ ბიბლიოთეკებში როგორც სკოლის მოსწავლეები, ასევე სტუდენტები. სამწუხაროა, რომ ბიბლიოთეკებში არაფერ აღარ შედის, ბიბლიოთეკის მესვეურებმა გვეთხრეს, არაფერ აღარ შემოდის, ჩვენ მხოლოდ ვიცავთ აქაურობასო. განა შეიძლება მოზარდი არ კითხულობდეს შოთა რუსთაველის, ვაჟა-ფშაველას, ილია ჭავჭავაძის, აკაკი წერეთლის, მიხეილ ჯავახიშვილის, გრიგოლ რობაქიძის, ვლადკოტონ ტაბიძის და სხვა ქართველი საუკეთესო პოეტებისა და მწერლების ნაწარმოებებს? განა შეიძლება ასევე არ იცნობდნენ მსოფლიო მწერლობას, პროზისა და პოეზიის დიდოსტატებს, დიდ მოზარდებებს სოფოკლეს, შექსპირს, ბაირონს, ტოლსტოის, მარკესს, ჰამსუნგს, ჰემინგუეის, იოკის, დანტე ალიგიერს, ჰომეროსს, სერვანტესს, ბალზაკს და სხვა კორიფეებს. ჩვენს ბავშვებს ვაგონილიც არა აქვთ მათ შესახებ. პედაგოგები არაფერს ეუბნებიან ბავშვებს იმის შესახებ, რომ მხოლოდ წიგნიერი ერია დიდი ერი და წიგნიერი ადამიანი – დიდი ადამიანი“.

ასეთია სამწუხარო რეალობა და ჩვენი განათლების სისტემა. განათლება გადაქცეულია ბიზნესად, ისე როგორც მედიცინა, ფარმაცია და სხვა ნებისმიერი დარგი, გაჩარებულია დიდი მართონი, თუ ვინ უფრო მეტ ფულს იშოვის და თუ ასე გაგრძელდა, ჩვენ დაკარგავთ სულიერებას, დაკარგავთ ადამიანს, როგორც ბუნების უზენაეს, უნივერსალურ ქმნილებას.

მამია მდინარაძე,
მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი, საქართველოს ეროვნული
აკადემიის წევრი
ტელ.: 597 821 102

„ჩვენი ლაღო“

„რუსეთის მოქალაქეებს! გესმით, რუსეთის მოქალაქეებო მსხვერპლთა გმინვა, მათი ქმრების, მამების, ძმების. იცით, რისთვის ეწიათ მათ ასეთი მკაცრი სასჯელი?“

იმაღ, რომ ქართველებმა მიზანმიმართულად, თავდაუზოგავად იარეს თავისუფლებისკენ, მათთვის უცხო იყო სეპარატიზმი და ისინი სრულიად რუსეთის თავისუფლებას ითხოვდნენ.

გამოგვეხმაურეთ, რუსეთის მოქალაქეებო!

თქვენი ძმები — ქართველები თქვენს თანაგრძნობას ელოდებიან: ნუ მიყენებთ მათ ახალ ტყვიას — ნუ გაუცრუებთ ძმურ გრძნობებს, ამის შემდეგ ისინი ზურგს შეგაქცევენ.

გაჩუმება ამ დროს ყველაზე საშინელი რამ არის!

ასეთი მკაცრი ანგარიშსწორება არ იყო აუცილებლობით გამოწვეული.

შვიდობისმყოფელთა თავდასხმამდე ეს მხარე ისეთი კულტურული ცხოვრებით ცხოვრობდა, როგორც ოდიოტან...

შვიდობისმყოფელებმა ამ ხალხს მოუტანეს ცეცხლი, სიკვდილი, ციხეები და ძალადობა.

ვერაფერს შეეძლო თავიდან აეცილებინა ეს უბედურება. მოდიოდნენ დაუნდობელი ჯარები, მათ თეთრი დროშებით ხვდებოდა მოსახლეობა, არსად შეხვედრიათ წინააღმდეგობა მოსახლეობის მხრიდან.

ოფიციალური მოხსენებების სადღესასწაულო ტონი სრულ მორჩილებაზე მეტყველებდა.

ვლადიმერ სტაროსელსკი

რამდენიმე ხნის წინ ცნობილმა ისტორიკოსმა, ბატონმა ზურაბ რატიანმა ერთ რუსულენოვან გაზეთში დაბეჭდილი წერილი მომიტანა: — გადახედე, იქნებ საინტერესოდ მოგეჩვენოსო. მას შემდეგ კვირები გავიდა და ბატონი ზურაბის ნათქვამი გონებიდან გადამცილდა და ახლახან ნავანყდი ჩემს მაგიდაზე ბატონი ზურაბ რატიანის მოტანილ საგაზეთო პუბლიკაციას სათაურით „რუსეთის მოქალაქეებს“.

ვლადიმერ სტაროსელსკი, რომლის წერილიც არის გამოქვეყნებული ბატონი ზურაბ რატიანის მიერ მოტანილ რუსულ გამოცემაში, ზოგადსაკაცობრიო მოვლენად არ ითვლება მსოფლიო აზროვნებაში, მაგრამ მისი წერილი მთლიანად არღვევს ყოველგვარ კუთხურობას, გამობს ძალადობას და ომს.

სტაროსელსკიმ ეს წერილი 1905 წელს, რევოლუციური ქარიშხლების მძვინვარების დროს დაწერა. მაშინ ის ქუთაისის გუბერნატორი გახლდათ და ქართველები ასე მოიხსენიებდნენ: „ჩვენი ლაღო!“

ეს „ჩვენი ლაღო“ მალე აჯანყებული ქართველების არაოფიციალურ პრეზიდენტად იქცა.

რეაქცია მძვინვარებდა.

იხოცებოდა ხალხი, ასახლებდნენ ციმბირში, ხვრეტდნენ. სტაროსელსკი კი მიმართავს რუს ხალხს.

რა საჭირო იყო ასეთი ბარბაროსული ანგარიშსწორება?

გამოგვეხმაურეთ რუსეთის მოქალაქეებო! თქვით თქვენი სიტყვა!

გამოააშკარავეთ დამნაშავენი და პასუხისმგებელნი.

გაერთიანდით სამართლის მოთხოვნით!

ვლადიმერ სტაროსელსკი“.

სტაროსელსკის ეს მგზნებარე მოწოდება გაზეთ „თავისუფლებაში“ დაიბეჭდა 1906 წელს. მომდევნო ნომერში დაიბეჭდა მისი მეუღლის ნაღმულა ზახაროვას მიმართვა ქალებისადმი:

„შეურაცხყოფილი ქალბატონებისადმი თანაგრძნობა, რუსი და ქართველი ქალების, დების, ქალიშვილების,

დედების სასტიკი დამცირება უფლებას მაძლევს, ხმაძალა, გაბელულად წარვსდგე საზოგადოების წინაშე და ვთქვა: კმარა უდანაშაულო მსხვერპლი! საკმარისია დამცირებათა საშინელება, სისხლისღვრა! ვინ და როდის დაასრულებს ამ თვითნებობას!

ნუთუ თქვენ, რუსო ქალბატონებო, არ მიიღებთ ამასში მონაწილეობას? ნუთუ თქვენ არ გამოხვალთ თქვენი დების დასაცავად? ნუთუ თქვენ გულგრილნი დარჩებით მცირეწლოვნებზე დაუსრულებელი ძალადობის შემყურედ? გამოგვეხმაურეთ. მოგვაწვდინეთ თქვენი თავისუფალი და მამაცი ხმა. დაე, თქვენი პროტესტი გრგვინვის ხმად გაისმას საქართველოს ველ-მინდვრებსა და

მთიანეთებში.

არის სადმე თუნდაც ერთი ქალი, რომელიც ამ სტრიქონებს წაიკითხავს და გულს არ აატკივებს შეურაცხყოფელი გრძნობა?! მაგრამ რა შევეიძლია გავაკეთოთ ჩვენ, რუსმა ქალებმა, მაშინ, როცა ყოველივე ეს დამოკლეს მახვილივით ჰკილია ჩვენს თავზე?!

მიმოიხედეთ ირგვლივ, რამდენი იმედგაცრუება, რამდენი ცრემლი, უსაზღვრო მწუხარება, რამდენი უსიტყვო დარდი, მწუხარების გრძელი ჯაჭვია. ვინ აუნაზღაურებს დაზარალებულებს ამხელა ზარალს და ვინ ალაღვენს მათ შელახულ ღირსებას, მათ ხომ ყველას ჰყავთ ქმრები, მამები, ძმები, ვაჟები. ისინი ხმას არ იღებენ. რამდენი უხმო უსუსუ-

რობაა. როგორ ვაიბულოთ ადამიანები, ხმა ამოიღონ და აღსდგნენ საკუთარი და თავიანთი ახლობლების ღირსებების აღსადგენად?..

ქალებო! ვინც უნდა იყოთ თქვენ — რუსები, ქართველები, სომხები, მუსულმანები, თქვენსკენ მოვმართავ ჩემს ხმას და ძახილს, ჩვენ უნდა გავერთიანდეთ და მოვითხოვოთ ძალადობის შეწყვეტა! მოვითხოვოთ დამნაშავეთა დასჯა, რომლებმაც ხელყვეს უდანაშაულო ქალების ღირსება და შეურაცხვეს ისინი.

ღრმად მწამს, რომ ჩვენი ხმა არ დარჩება ხმად მღალაღებლისა უდაბნოსა შინა და გამოხმაურებას ჰპოვებს იმ ადამიანებში, რომელთაც ჰყავთ და, დედა, ცოლი.

მწამს, რომ დედამიწაზე ჯერ კიდევ არსებობს სამართალი და ამ სამართალმა უნდა გაიმარჯვოს!

ნადეჟდა ზახაროვა“.

ზოგს არ სჯერა, რომ არსებობს ორი რუსეთი, მაგრამ ხომ არსებობს რამდენიმე საქართველოც? ნაციონალური, დემოკრატიული, ეროვნული საქართველო?

პატივს უნდა ვცემდეთ ნებისმიერი ქვეყნის იმ ნაწილს, რომელსაც ესმის ჩვენი ეროვნული ტკივილი, ჩვენი ხმა თავისუფლებისა და მეგობრობისა.

მეგობრობაა ხიდი, რომელიც ყველა დაბრკოლებას ანგრევს.

ქველი ქუთაისი

ლენინი ერთ-ერთ საიდუმლო წერილში, რომელიც პოლიტიკურს წვერებისთვის იყო განკუთვნილი, ნათლად წერდა: „ახლა, როდესაც მოსახლეობა შიმშილობს, არის კანიალობის შემთხვევები, ადამიანებს აღარ ედარდებთ ეკლესიის საქმეები, თღონდ კი ცოცხლები დარჩნენ. ყველანი დაკავებულები არიან თავიანთი საქმეებით, გადარჩენის პრობლემით. დადგა ხელსაყრელი დრო, რათა გამოვიყენოთ ეს სიტუაცია. გავუწოდოთ მთელ რეაქციულ ბურჟუაზიას და რეაქციულ სასულიერო წოდებას და რაც მეტ მტერს დავხოცავთ, მით უფრო უკეთესი, მაგრამ ამის გაკეთება საჭიროა ძალზე სწრაფად, რადგან ხალხი ძალადობის ატანას დიდხანს ვერ შეძლებს. გავწყვიტოთ რაც შეიძლება მეტი სასულიერო პირი. ახლა ზოგიერთ ქალაქში სასულიერო პირებმა მოახდინეს მორწმუნეთა მიტინგების და დემონსტრაციების ორგანიზება ეკლესიის დასაცავად და წინააღმდეგობასაც კი უწყვეტ ხელისუფალთ, რომელთაც სურთ საეკლესიო ფასეულობების წამოღება იმისთვის, რათა ვიყიდოთ პური დამშულებებისთვის, ჩვენ უნდა გამოვიყენოთ ეს გარემოება და ყველა, ვინც წინააღმდეგობას გვიწევს, ციხეში ჩავსვათ. მოვახდინოთ საჩვენებელი პროცესების ორგანიზება და ა.შ. მათ რიცხვში საჭიროა პატრიარქიც გადავცეთ სასამართლოს. გაჟლიტონ, რაც შეიძლება მეტი, რაც შეიძლება, უფრო სწრაფად.“ ბელადი აღნიშნულ წერილში ციტირებს მაკიაველის სიტყვებს და ამკარად ცდილობს, მიხედოს... როგორც წერილიდან ჩანს, ლენინი საკუთარ ხალხს როგორც დამორჩილებულს, რუსეთს როგორც დაპყრობილ ქვეყანას, ისე აღიქვამდა. აი, ცინიზმი და მისი დამოკიდებულება რუსეთისადმი, ამოდ არ ამბობდა იგი გულიდან ამოსულ სიტყვებს: „მიმიფურთხებია რუსეთისთვის! მე მსოფლიო რევოლუცია უნდა გადავარჩინო“-ო. ცნობილი ფაქტია, რომ ლენინს მატერიალურად უზრუნველყოფდნენ გერმანიის გენშტაბიდან. ტროცკი კი აშშ-ში გემზე დააკავეს და შემდეგ „სამუშაოდ“ რუსეთში დიდი ფინანსებით გამოუშვეს. აშშ-ი მატერიალურად ლენინსაც ეხმარებოდა. ნაწილობრივ ეს ვალები დაფარული იქნა ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ. ლენინი თვლიდა, რომ ყველა საშუალება უნდა გამოეყენებინა პროლეტარატის დიქტატურის დასამყარებლად.

ლენინის სადამყველო სისტემის სათავეში, დახვედრებით, მძველებით, ქონებრივი მარცვით, ბინებიდან გამოსახლებით იდგა კონტრრევოლუციასთან ბრძოლის ვაჟ-ს (საგანგებო კომისიის) თავმჯდომარე ფელიქს ედმუნდის ძე ბერჟინსკი. იგი იყო პოლონელი სოციალისტი. შემდეგ გადავიდა რკპ-ის თავმჯდომარედ. ლენინის ერთ-ერთი უახლოესი მეგობარი და თანამებრძოლიც გახლდათ... ანდრეი კოკოშინი ირონიით აღნიშნავს, რომ დასავლელი ბიოგრაფები და ისტორიკოსები ბერჟინსკს სპეცსამსახურის დამაარსებლად,

პროფესიონალ რევოლუციონერად, კეთილშობილ რაინდად მოიხსენიებენ. სინამდვილეში ფელიქსი ტრაგიკული პიროვნება იყო. ის მრავალშვილიან, საკმაოდ შეძლებულ ოჯახში დაიბადა. დედამისი მორწმუნე კათოლიკე იყო და ყველანაირად ცდი-

რომელს გადადგამ. ფაქტობრივად, იდეა, შექმნილიყო კონტრრევოლუციონერების წინააღმდეგ სპეცგანყოფილება, როგორც სარწმუნო წყაროებიდან ხდება ცნობილი, ლენინისთვის ბერჟინსკს მიუწოდებია, საინტერესოა და პირველი ხელმძღვანე-

ლად შეეგროვებინათ ძვირფასი ნივთები, რომელთაც საეკლესიო დანიშნულება არ გააჩნდათ. ამ მოწოდების პასუხად საბჭოთა ხელისუფლებამ 1922 წელს თებერვალში დაადგინა ტაძრებიდან ყოველგვარი საეკლესიო ფასეულობა გაეტანათ. ნეტარმა ტიხონმა ხმა აიმაღლა ამგვარი ძალადობის წინააღმდეგ, რაც საბოლოოდ შეფასდა და მწყემსთაგარი დააპატიმრეს. ერთი წლის შემდეგ გაათავისუფლეს, თუმცა ორ წელიწადში მოულოდნელად, გაურკვეველ ვითარებაში გარდაიცვალა. პატრიარქმა ტიხონმა ვერ კიდევ 1918 წელს გაუგზავნა წერილი სახალხო კომისარიატს: „სანამ ხელისუფლებას ხელში ჩაიგდებდით, ხალხს რასაც ჰპირდებოდით გაიხსენეთ, პირდებოდით პურს და მიეცით ქვა, თევზის მაგივრად კი გველი“-ო. ცალკე თემა ბერჟინსკის მოადგილეები და მათი ბიოგრაფიები. „სამთავრობო კარუსელი“ იმ დროშიც აპრობირებული ყოფილა, პირველი ჩეკისტი ეკონომიკურ გუნდსაც ხელმძღვანელობდა, გუნდში კი ებრაელი მენშევიკების

დელოების და ეკლესიის დამაკნინებელ სტატუსებს. აშშ-ს ჟურნალისტს კი სიამოვნებით გაუძღვა და დათვალეებინა, ფოტოც გადაეღებინა დანგრეული ეკლესიის წინ. მან გაუვრცელა დენინფორმაცია პატრიარქს. იმედგაცრუებული დარჩა, როდესაც 1943 წელს სტალინი სამ პატრიარქთან ერთად ნახა, რადგან ვერ წარმოედგინა ბელადის თბილი დამოკიდებულება სასულიერო პირების მიმართ. სიკვდილის წინ კი, 1957 წელს, ცოდვებით დამძიმებულმა, ტკივილებით გაწამებულმა, პატრიარქთან შეხვედრა მოითხოვა და ყველა სიბინძურე მოუყვა, რაც მათ წინააღმდეგ ჰქონდა ჩადენილი. საინტერესოა, დღეს პატრიარქის და მართლმადიდებლობის მლანძღავები თუ მონინდობენ, მონინიონ სიკვდილის წინ. ფელიქსის ახლო მეგობარი და თანამოაზრე იყო ალექსანდრე ბელოზროდოვი, კაცი, რომელმაც ლენინის ბრძანებით რომანოვები დახოცა. ისიც ოთხი კლასის განათლებით, თუმცა ციხის აკადემია ჰქონდა ფრიაღზე გავლილი და თავბრუდამხვევი

„რკინის“ ფელიქსი

ლობდა, შვილებს უმამობა არ ევრძნოთ. თუმცა ფელიქსი უცნაური და ვიუტი ბავშვიც ყოფილა. მას სანადირო თოფით და შემოაკვდა. ოჯახმა გადაწყვიტა, ეს ფაქტი დაემალათ. ფელიქსი ცდილობდა, ღმერთის წინაშე როგორმე გამოესყიდა ეს დანაშაული, რომელმაც მოსვენება დაუკარგა, მონასტერშიც წავიდა, აღსარებაც ჩააბარა, მაგრამ შვება ვერ იგრძნო. 16 წლის ასაკში გადაწყვიტა, მღვდელი გამხდარიყო, რაზეც მოძღვარი კატეგორიულად არ დაეთანხმა ფიცხი ხასიათის და სხვა სახისათო შტრინების გამო. ფელიქსი თვლიდა, რომ ეკლესიის კარები მიუხურეს. სკოლიდანაც გარიცხეს და მაშინ გამოჩნდა რევოლუციური მოძრაობაც, მარქსის იდეები, რომელიც მომენტალურად გაითავისა და აიტაცა. შემდეგ იყო არაერთხელ დალატი რევოლუციონერი მეგობრებისგან და 20 წლის ასაკში დაპატიმრებაც. ისტორიკოსები ამბობენ – დაპატიმრებული ფელიქსი ვერ გატეხეს, სასტიკად გაუსწორდნენ ფიზიკურად თუმცა ღირებული ინფორმაცია მისგან ვერ მიიღეს. შემდეგ იყო გადასახლებები, ციხე, რამოდენიმე „ლაგერი“ სიყვარული ისევ რევოლუციონერი ქალბატონების მომავალი მეუღლეც გადასახლებაში გაიცნო და ფეხმძიმე დააპატიმრეს... ბოლოს 17 წლის რევოლუციამ ისევ თავისუფლების აღკვეთის ადგილზე მიუსწრო და სანატრელი სიტყვა – „თავისუფალი ხარ“, რევოლუციონერმა ამხანაგმა ახარა. შემდეგ იწყება სახელმწიფოს შენება. ტერორისტობიდან ჩეკისტობამდე მხოლოდ ერთი ნაბიჯია. მთავარი კი ის არის, პირველს

ლიც გამხდარა. თავიც არ დაუზოგავს, დაკავება, დაკითხვა, გადმობირება, ცემა, დახვედრა, ყველაფერში პირადად იღებდა მონაწილეობას. ხრუშოვის დროინდელი ბიოგრაფები ფელიქსზე წერდნენ, რომ არასდროს ისვენებდა, 18 საათი მუშაობდა, ძველი ტანსაცმლით დადიოდა და

ჭამაც არ ახსოვდაო – სინამდვილეში სამ აგარაკს, სამ საცხოვრებელ სახლს ფლობდა და შვებულებას ყირიმში, აფხაზეთში, ოდესაში ატარებდა. არქივში ინახება დიეტა, რომელიც ექიმმა დაუნიშნა ავადმყოფობის გამო, დოკუმენტი 1922 წლით თარიღდება, როცა ხალხი უკიდურესად გაჭირვებულია და პურის ლუკმა ენატრება. ფელიქსს მხოლოდ თეორ ხორცს, საუკეთესო ბოსტნეულს, თევზს სთავაზობენ, მთელი კვირის მენიუში საუზმიდან ვაზშამაღა გაწერილი... 1921 წელს პატრიარქმა ტიხონმა, მორწმუნეები აკურთხა, დამშუულთა დასახმარებ-

სიმრავლის გამო გამოთქმულ უკმაყოფილებას პასუხობდა: ისინი „პროფესიონალები არიან“ ოთხი კლასის განათლებით. როგორც ჩანს, კოჰაბიტაციის მოთხოვნა მაშინაც მოდიოდა დასავლეთიდან. განათლებას კი რამნიშვნელობა ჰქონდა, მთავარი იყო, ერთგული და უპირობოდ

კარიერთ. იგი შსს მინისტრიც იყო და, რასაკვირველია, ეკლესია მონასტრების გამანადგურებელიც. იგი 1937 წელს სტალინის ბრძანებით, როგორც ტროცკისტი დახვედრეს. ასევე ფელიქსის თანამოაზრეებიც ვერ გადაურჩნენ სტალინის დიდ „შემნდას“. ვფიქრობ, დამსახუ-

დავალების შემსრულებელი, დაკომპლექსებული გარეწარი ყოფილიყო... მეექვსე განყოფილებას ხელმძღვანელობდა ეგვიპტურკოვი. ის სოფელ ტელიაკოვაში დაიბადა და ობლობაში გაზარდა უფროსმა დამამსაც ეკლესიასთან არსებული 4-წლიანი სკოლა ჰქონდა გავლილი. მისი დამსახურებით უამრავი სასულიერო პირი დაიხვედრა, გაიძარცვა და განადგურდა ეკლესია-მონასტრები. იგი პირადად ხელმძღვანელობდა სასულიერო პირების პროვოცირებას. აღსანიშნავია ის ფაქტი, რომ ტურკოვი ფსევდონიმით „ტელიაკოვა“ პრესაში აქვეყნებდა მართლმადი-

რებულად. ღმერთო, როგორ ჰგავს ეს გასული საუკუნის ისტორია საქართველოში 10 წლის წინათ განვითარებულ ისტორიას, რევოლუციის დაფინანსებით დაწვეული, იდეოლოგიით დამთავრებული. მხოლოდ სტალინის სახით მოთამაშის გამოჩენა ვერ გათვალეს, მაშინდელ დასავლეთში და გეგმებიც ჩაეშალათ, კონსოხსაც მოსწონს დასავლეთთან თამაში და სიურპრიზები, დაველოდოთ კულისებიდან ახალი სტალინის გამოსვლას. „ძღვევაი საკვირველი“ მართლმადიდებელ სამყაროს!

მსოფლიო პრესის მიხედვით

ვაშინგტონი და მოსკოვი ერთობლივად უნდა მოქმედებდნენ სირიაში და არა ერთმანეთის წინააღმდეგ

„კატასტროფის რეცეპტი“ რუსეთისგან

ამერიკის შეერთებული შტატები და მოკავშირეები აპირებენ წინააღმდეგობა გაუწიონ რუსეთისა და მისი საჰაერო ძალების მიერ 30 სექტემბერს სირიაში დაწყებულ ოპერაციებს ტერორისტული დაჯგუფების – „ისლამური სახელმწიფოს“ წინააღმდეგ. ამგვარად პრობლემის მოგვარების ოფიციალური მიზეზი სირიის პრეზიდენტ ბაშარ ასადის ოფიციალური განცხადებაა, რომლითაც მან ვლადიმერ პუტინს სამხედრო დახმარება სთხოვა (სირია უკვე 40-წელზე მეტია რუსეთის მოკავშირეა. ბაშარის მამამ, ჰაფეზ ასადმა, ასევე სთხოვა საბჭოთა კავშირის სამხედრო დახმარება და საბჭოთა საჰაერო-საზღვაო ძალებს გადასცა ბაზა ტარტუსში, ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროზე 1971 წელს, როცა ბაშარი 6 წლის იყო). რუსეთის მფრინავებმა უკვე გაანადგურეს „ოპოეკოტა“ 50-ზე მეტი სტრატეგიული ობიექტი და მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენეს მათს მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზას.

ვიდრე სამხედრო მოქმედებას დაიწყებდნენ, რუსეთისა და ამერიკის სამხედროებმა ვიდუოკონფერენცია გამართეს, რათა თავიდან აიცილონ სირიის საჰაერო სივრცეში შესაძლო შეტაკებები.

პრეზიდენტი ობამა სირიაში რუსეთის პოლიტიკას „კატასტროფის რეცეპტს“ უწოდებს. „ჩვენ ვერ ვითანამშრომლებთ რუსეთის სამხედრო კამპანიაში: „ჩვენთვის მიუღებელია მოსკოვის თეორია, რომლის თანახმადაც ტერორისტია ყველა, ვინც ასადის წინააღმდეგია. პუტინი, სავარაუდოდ, არ ასხვავებს ევრეთ წოდებულ ზომიერ ოპოზიციასა და ისლამისტებს და ისინი ტერორისტებად მიიჩნია. რუსეთის ავიადარტყმებმა შესაძლოა გააძლიეროს „ისლამური სახელმწიფო“. გარედან და სამხედრო ჩარევით ეს პრობლემა ვერ მოგვარდება. უნდა შევძლოთ და ხელი შევეწყოთ იმას, რომ ქვეყნის შიგნით არსებულმა ძალებმა მოახერხონ თანაარსებობა. ამერიკის შეერთებული შტატების ჩარევით პრობლემა ვერ მოგვარდება. ამას გვკარნახობს ბოლო 10, 12, 13 წლის გამოცდილება. რომ არა რუსეთისა და ირანის მხარდაჭერა, ბაშარ ასადი ხელისუფლებას ვერ შეინარჩუნებდა“.

„რუსეთის მოქმედებამ სირიაში ომის ესკალაცია გამოიწვია. ამერიკა ყველაფერს გააკეთებს იმისთვის, რათა აღკვეთოს რუსეთის სამხედრო-საჰაერო ძალების ოპერაციები. იმავედროულად, მზად ვართ ამ საკითხში რუსეთთან და თანამშრომლობისთვის“, – ასეთი განცხადება გააკეთა პენტაგონის ხელმძღვანელმა ეშტონ კარტერმა ორშაბათს, მოსკოვის მხრიდან სამხედრო ძალების გამოყენების შედეგად.

მოსკოვის გადაწყვეტილებას, სამხედრო ძალით მოაგვაროს სირიის პრობლემა, თანაც ამერიკასთან თანამშრომლობის გარეშე, პოლიტოლოგები აფასებენ რუსეთის ხელისუფლებისგან არაკომპეტენტურობის გამოვლენად და იმის აშკარა მცდელობად, მსოფლიოს დაანახვონ ამერიკის პოლიტიკური უძლეულება.

ამერიკის ადმინისტრაციაში პრეზიდენტ ჯიმი კარტერის თანაშემწე ეროვნული უსაფრთხოების საკითხებში ზბიგნეე ბუჟინსკი სთავაზობს ამერიკის შეერთებულ შტატებს აღკვეთოს რუსეთის „პროვოკაციები“ სირიაში. იმავედროულად, ფიქრობს, რომ რუსეთსა და ჩინეთთან თანამშრომლობასაც შეუძლია სარგებლის მოტანა:

„ვიცი, თუ როგორ დაიწყო პირველი მსოფლიო ომი. ძალადობის ცალკეულმა შემთხვე-

ვებმა შეუქცევადი გახადა სამხედრო ოპერაციები, რომლებსაც აკლდა საერთო სტრატეგიული ხელმძღვანელობა. გარდა ამისა, საერთო ამოცანებიც არ იყო მკაფიოდ გამოკვეთილი... ჯერ კიდევ შეიძლება, არ გავიმეორით და თავიდან ავიცილოთ მტკივნეული მოვლენები, ამგვარად ახლო აღმოსავლეთში, რომლის დანაწევრების საფრთხე არსებობს, განსაკუთრებით კი სირიაში.

ახლა სასწორზე დევს რეგიონის მომავალიც და ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნების მხრიდან ამერიკისადმი ნდობის საკითხიც. თუ ამერიკას სურს დაიცვას თავისი რეგიონული ინტერესები, რეალისტური ნაბიჯი ერთადერთია: რუსეთს უნდა მოსთხოვოს შეწყვიტოს სამხედრო მოქმედებები, რომლებიც ამერიკულ აქტივებს ეხება და მათზე უარი თქვას მომავალშიც. რუსეთს აქვს უფლება, მხარი დაუჭიროოს ასადს, მაგრამ თუკი მსგავსი რამ განმეორდება, მას აშშ-ის შურისძიება უნდა მოჰყვეს... საუკეთესო გზა დაარწმუნონ რუსეთი, ითანამშრომლოს ამერიკასთან და ერთობლივად მოაგვარონ რეგიონული პრობლემა, რომელიც რომელიმე ერთი სახელმწიფოს ინტერესებს გასცდა“.

მოსკოვისა და ვაშინგტონის პოზიციების შეჯერება ჩინეთთან „კონსტრუქციული თანამშრომლობის“ იმედს გააჩენს, რომელიც ახლოაღმოსავლური კონფლიქტის ლოკალიზაციითა და თავისი გავლენის გაზრდით ერთდროულად არის დაინტერესებული – ახლო

აღმოსავლეთის რეგიონში ქოსი შესაძლოა გავრცელდეს ჩრდილოაღმოსავლეთის მიმართულებით, დაახარალოს რუსეთი და მასთან ერთად ჩინეთიც. მოვლენების ასეთი სცენარით განვითარება ზიანს მიაყენებს ამერიკას, მის მეგობრებს, რომ არაფერი ვთქვათ რეგიონულ სტაბილურობაზე. სწორედ ამიტომ სტრატეგიული

გამბედაობის გამოჩენა საჭიროა. რუსეთის საჰაერო დარტყმების შედეგად სამოქალაქო პირებიც დაიღუპნენ, მიუხედავად ამისა, პუტინი თავისი მიზნისკენ მიიწევს, ობამას პოლიტიკას ბევრი პოლიტიკოსი და პოლიტოლოგი მაღალი მორალური პრინციპების ერთგულებად და კეთილგონიერებად აფასებენ, მაგრამ ეფექტიანი არ არის.

ამერიკამ მწარე გაკვეთილი იწვინა ერაყში ათწლიანი ომით, ამიტომაც სირიის ტერიტორიაზე ჯარების გადასხმას თავს არიდებს. არადა, პუტინის დაჟინებული და ობამას მერყეობა შესაძლოა სირიაში ხანგრძლივი ომის სათავე გახდეს.

დღესდღეობით კი, დალუპულია 250 ათასი სირიელი, ოთხ მილიონზე მეტმა საკუთარი სახლები მიატოვა და დევნილად იქცა. ვითარებას კიდევ უფრო ართულებს არასტაბილურობა მეზობელი ერაყისა, საიდანაც სირიაში აგრესიულმა იდეოლოგიამ და სამხედრო თვალსაზრისით მძლავრმა დაჯგუფებამ „ერაყისა და ლევანტის ისლამური სახელმწიფო“ შეაღწია. ახლა ისეთი ვითარება შექმნილი, როცა სამთავრობო ძალები და ზომიერი ოპოზიციის ომმა მეტისმეტად დაასუსტა, ხოლო „ისლამური სახელმწი-

ფო“ აფართოებს თავის ტერიტორიას: ჩრდილოეთით ქურთებს ეომება თურქეთის საზღვრის სიახლოვეს, სამხრეთით უკვე მიაღწა დამასკოს. დედაქალაქის გარდა, ასადის ხელი-სუფლებისთვის კრიტიკულ საფრთხეს წარმოადგენს სამხედრო მოქმედებების გავრცელება ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროზე, მის საკვანძო პორტ ლათაკასთან. სწორედ მის დასაცავად ირჯებიან რუსეთის ავიაცია და სამხედრო კონტინგენტი.

პოლიტოლოგთა წრეში არსებობს მოსაზრება, რომ მიმდინარეობს რუსეთის არმიის გადაიარაღების ახალი ეტაპი, იქმნება ახალი საბრძოლო ტექნიკა და ახალი სისტემები, რადარები, კონტროლის გაუმჯობესებული სახეობები. რუსეთი ბევრ სწავლებებს ატარებს, მაგრამ სირიის პოლიგონი – ბომბდამშენებისა და სხვა თაო-

ბის მოწყობილობების გამოსაცდელად და გამოსაყენებლად, განსაკუთრებულია.

როგორი პროცესების მაპროვოცირებელი შეიძლება აღმოჩნდეს სირიაში ახლა მიმდინარე მოვლენები საერთაშორისო პოლიტიკაში? როგორ ნაწილდება ძალთა ბალანსი წამყვან სახელმწიფოებს შორის? ხომ არ გადაინაცვლებს ახლოაღმოსავლური კრიზისი აზიისკენ? რა გავლენას მოახდენს პუტინის „სამინაო რეიტინგზე“ ახლანდელი საგარეო-პოლიტიკური მოქმედებები? როგორ აისახება ეს რუსეთის მეზობელი სახელმწიფოების სამინაო პოლიტიკაზე?..

ახლო აღმოსავლეთი კვლავაც დასავლეთისა და აღმოსავლეთის გზაგასაყარი და საჯილდო მოედანია.

მიმოხილვა მოამზადა გიორგი ჭავჭავაძემ.

ზარზმის მონასტერი

მოგზაურთა კლუბი „მოვიაროთ საქართველო“ აგრძელებს მოგზაურობას საქართველოს სხვადასხვა მხარესა და კუთხეში. ამჯერად აღიგნის მუნიციპალიტეტს ვეწვიეთ, რომელიც მდიდარია ისტორიული და კულტურული ღირსშესანიშნაობებით.

სოფელი ზარზმა ქვაბლიანის ხეობაში მდებარეობს, მდინარის მარჯვენა ნაპირზე. ქვაბლიანს მდინარე ძინძე ერთვის, რომელიც ჯერ კიდევ პავიოგრაფიულ თხზულებაში „სერაპიონ ზარზმელის ცხოვრებაში“ იხსენიება. ეს არის ადგილი, სადაც შემთხვევით, გავლით ვერ მოხვდებოდა ადამიანი, გამიზნულად უნდა წავიდეს, ხოლო – რატომ, ამ მცირე მონათხრობიდან შეიტყობთ.

მონასტრის დაარსების დროის შესახებ სხვადასხვა მოსაზრება არსებობს – VIII საუკუნე და IX საუკუნე. მონასტერი აღინიშნა ფეოდალური ხანის სასულიერო მოღვაწეს, წარმოშობით კლარჯს, სერაპიონ ზარზმელს დაუარსებია, რომლის ცხოვრება აღწერილია ბასილი ზარზმელის თხზულებაში. მისთვის მნიშვნელოვანი დახმარება გაუწვია ადგილობრივ მთავარს გიორგი ჩორჩა-

წინამძღვრის, პავლეს დროს დასრულებულა. ზარზმის ახლანდელი ტაძარი და სამრეკლო აგებულია XIV საუკუნის პირველ წლებში სამცხის მთავრის ბექა მანდატურთუხუცესის დროს.

XVIII-XIX საუკუნეებში, მიტოვებული, მაჰმადიანი მოსახლეობით გარშემორტყმული

ტები, ჯვრები და სხვა საეკლესიო ნივთები, უპირველესად კი წმიდათაწმინდა ფერისცვალების ტელური ხატი ზარზმისა, გური-აში, სოფელ შემოქმედში იქნა გახიზნული. ხატზე გამოსახულია ფეხზე მდგომი მაცხოვარი მაკურთხეველი მარჯვენით, წინასწარმეტყველები კი ვედრების პოზაში დგანან. ზარზმის

გადარჩენილი განძი ამჟამად საქართველოს ხელოვნების მუზეუმში ინახება. XVI-XVII საუკუნეებში სოფელ შემოქმედში თავი მოიყარა ზარზმის ძვირფასმა ნივთებმა... სოფელ შემოქმედის ჯვარ-სატები და სხვა საეკლესიო ნივთები მრავლად იყო ექვთიმე თაყაიშვილის მიერ გადატანილ ქართულ საგანძურში...

ზარზმის მონასტრის ეზოში დგას ჯვარი, რომელსაც ცალი მხარე ჩამოტეხილი აქვს. ჯვარი ზარზმაში, უცნაურ ვითარებაში აღმოაჩინეს. XVIII ან XIX საუკუნეში სოფელში მცხოვრები ერთ-ერთი ფეხმძიმე ქალი ხედავდა სიზმარს, რომელიც, როგორც შემდგომში აღმოჩნდა, ხილვა იყო – მას ეცხადებოდა ვიღაც და ეუბნებოდა, ჩემზე ნუ დადიხარო. ერთი და იგივე ხილვა

რამდენჯერმე გამოვრდა, მაგრამ ქალი მნიშვნელობას არ ანიჭებდა. ერთხელაც, ნათლად დაინახა ის ადგილი რომელსაც ხილვაში ხედავდა, საკუთარი სახლის ეზო. არ დაიზარეს, გათხარეს მიწა და ამოიღეს აღნიშნული ჯვარი. ვარაუდობენ, რომ ეს არის ის პირველი ჯვარი, რომელიც ეკლესიის გუმბათზე იდგა. ჯვარი XIX საუკუნიდან უკვე მონასტრის ეზოშია.

მონასტრის ეზოშია ბერთა საძვალეც. ყველას არ შეუძლია იხილოს ადამიანის თავის ქალებითა და ძვლებით სავსე სენაკი (საძვალე). მართლაც შთამბეჭდავი დასანახია მგრძობიარე ადამიანისთვის ფერადი თავის ქალებითა და აკურატულად დაწყობილი ადამიანის კიდურებით სავსე ოთახი... როგორც ბერ-მონაზონმა აგვისსნა, ეს ადგილი მიწით ყოფილა ამოვსებული და მათ გაუსუფთავებიათ მოგვიანებით. ბუნებრივია, დაიბადება კითხვა: რატომ არის ზოგი თავის ქალა თეთრი, ზოგი კი მოყვითალო ყავისფერი? იმ სასულიერო პირებს, რომლებიც მღვდელმსახურებით უფლისგან გამორჩეულნი არიან, სხვებისგან განსხვავებით, მათ თავის ქალაზე ჯვრის ფორმის ნაკერი აქვთ და ფერიც განსხვავებული აქვთ. როგორც დათვალით, იქნებოდა 5-7 ასეთი თავის ქალა, თუმცა ეს მხოლოდ ნაწილია ძვლებისა, რადგან კომუნისტების პერიოდში ძვლების ნაწილი გატანილია, მდინარეს გაატანეს...

საერთოდ, მართლმადიდებლობაში ამგვარი ფაქტები ცნობილია და უფლის განგებით ხდება, მაგრამ თურმე არსებობს მთორე უკიდურესობაც, როცა უფლისგან დაწყველილ ადამიანს მიწა არ ღებულობს. ზარზმაში დასვენებული უხრწნელი სხეული დადასტურებულად ბერისაა...

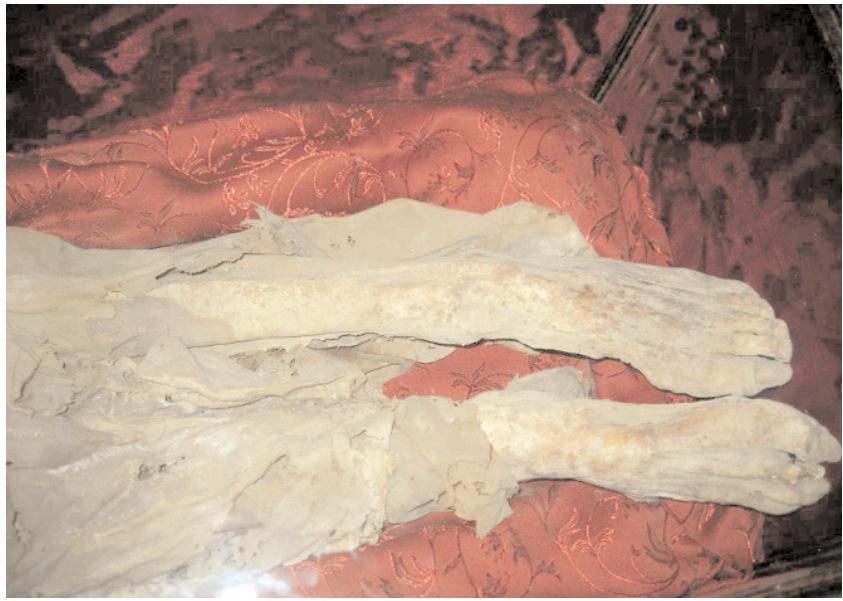
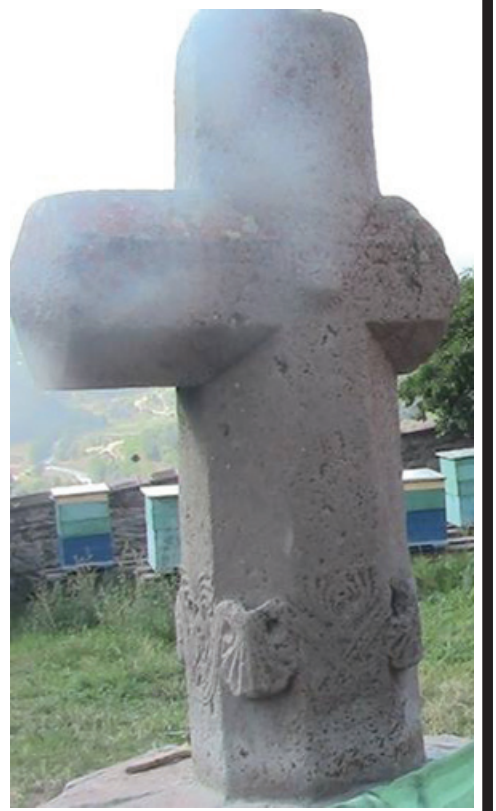
თავდაპირველად ის მუზეუმში ყოფილა დაბრძანებული, შემდეგ კი მამა გიორგის ინიციატივით უწმინდესთან ჩაუბრძანებიათ. უწმინდესის ლოცვაკურთხევა ყოფილა რომ სხეული არ დაეკრძალათ, ამგვარად არსებული სხეულის მიეგოთ პატივი, ამიტომ 2000 წლიდან ზარზმის მონასტერშია დაბრძანებული...

იმ სენაკის მალა, სადაც უხრწნელი გვამია, მცირე ზომის ტაძარია რომლის კედელშიც გვირაბი გადის და მდინარეზე ჩადიოდა, თუმცა დროის მდინარეებამ გამოანგრია და შესვლა ვერ ხერხდება... (განა, რა თანხა მისი გაწმენდა-რესტავრაციისთვის საჭირო?)

ზარზმის მონასტრის სამრეკლო ერთ-ერთი უდიდესია საქართველოში და ამ ტიპის ქართულ ნაგებობათა საუკეთესო ნიმუშია.

აღსანიშნავია, რომ 2008 წელს დაიწყო ზარზმის ფერისცვალების ხატის ასლის შექმნა და ხატის ასლი 2009 წლის 10 ოქტომბერს ზარზმის მონასტერში დაბრძანდა...

ზარზმის ფერისცვალების

ნელს, რომელსაც ახალი მონასტრისთვის სოფლები და მამულები შეუწირავს.

სერაპიონ ზარზმელის ეკლესია, რომელმაც ჩვენამდე ვერ მოაღწია, ხურთომიძე გარბანელს აუშენებია, მეორე ეკლესია კი მიქაელის წინამძღვრობით დაუწყიათ და მომდევნო

ზარზმა თანდათან ინგრეოდა და ზიანდებოდა. ახალციხისა და ტაო-კლარჯეთის ეპარქიის დაქვემდებარებაში არსებულ ზარზმას დღესაც, ფაქტობრივად, მრევლი არ ჰყავს, მაჰმადიანურ გარემოცვაშია მოქცეული, თუმცა მაინც მოქმედია...

ზარზმის მთელი ქონება, ხა-

ზარზმა თანდათან ინგრეოდა და ზიანდებოდა. ახალციხისა და ტაო-კლარჯეთის ეპარქიის დაქვემდებარებაში არსებულ ზარზმას დღესაც, ფაქტობრივად, მრევლი არ ჰყავს, მაჰმადიანურ გარემოცვაშია მოქცეული, თუმცა მაინც მოქმედია...

სახალხო მეურნაღი (მცენარეული კანაცეა)

ქალბატონი ირმა სიხარულიძე სამედიცინო დარგის მუშაკია, მაგრამ ავადმყოფებს საუკუნეებით გამოცდილი საგვარეულო წამალ-მალამოთი მკურნალობს. იგი წარმატებით კურნავს: ოსტეოქონდროზს, პოლიართრიტს, მწვავე რადიკულიტს, კისრის, მხრის და მენჯ-ბარძაყის მუხლ-სახსრების ართრიტს; ქვედა კიდურების სისხლძარღვთა შევიწროებას, ე.წ. მარილების დაგროვებას ქუსლისა და ტერფის არეში, დისკოზს, სამწვერა ნერვის ანთებას, შიდა ქალის წნევას.

წამალი მცენარეულია და არანაირი უკუჩვენება არ აქვს.

მიმართეთ და ენდეთ ირმა სიხარულიძეს. მას შაბიძლიათ დაუკავშირდეთ: ქ. თბილისი, ფოთის ქ.№2 (მეტრო წერეთლთან) ტელ: 557 358 900, 34 21 63

ღვთისმშობლის ეკლესიაში იყო დაბრძანებული ღვთისმშობლის ძვირფასი ხატი, რომელიც ახალციხიდან ზარზე დაუკრავთ და იქ უნდა დაგროვებულიყო, სადაც ხარი გაჩერდებოდა. აი, ასე მოხდა ხატი მონასტერში...

განა რამდენჯერ უნდა დარეკოს ზარზმის ზარმა, რომ გაიღვიძოს საქართველო...